

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnishvu prejeman:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prtiličju levo.) telefon št. 34.

Inbaja vsak dan svojo izvedenjsko nedeljo in praznike.

Inserati veljajo: peterstopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati L. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	pol leta 11—
četrt leta 6:50	četrt leta 5:50
na mesec 2:30	na mesec 1:90

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Velika skrb.

Voditelje avstrijske zunanje politike je začela minevati provokantna ošabnost, ki so jo porodili »uspehi« grofa Aehrenthala in na duši jim leži velika moreča skrb, ki postaja v zadnjih dnevih skoro podobna obupavanju.

Ta velika skrb je — Rusija. Od lanske jeseni, ko se je začela vojna med balkanskimi državami in med Turčijo, je avstro - ogrska monarhija pravzaprav tudi zapletena v vojno in sicer z Rusijo. Ta vojna ni krvava, velja pa več, kakor bi morda veljala resnična vojna z orožjem. Ta vojna se vodi z diplomatičnimi sredstvi in rezultati te vojne so dosledno takega značaja, da se jih veselo samo nasprotniki avstro - ogrske monarhije.

Še so pač vsakemu v živem spominu vse faze zadnje balkanske krize. Skoro vzporedno s porazi turške armade so se godili porazi avstrijske diplomacije. Vsaki akciji, ki jo je ta diplomacija začela, je bil konec vedno nesrečen in je zahteval težkih žrtev in denarju in na prestižu. Edini pozitivni uspeh avstrijske diplomacije je »neodvisna Albanija« in pridobitev Skadra za Albanijo, toda ta uspeh je takega značaja, da ga že danes na Dunaju niso prav nič več veselili in jim je že žal, da so ga izvajali, kajti zavedajo se, da so ž njim nakopali avstro - ogrski monarhiji silno nevarnost. Albanija lahko postane drugi Šlezvik - Holstein — to je skrb, ki muči voditelje avstrijske politike.

Lepa in izdatna je vrsta neuspehov, ki jo je dosegla avstrijska politika od septembra lanskega leta. — Kronani pa bodo ti neuspehi tekom prihodnjih tednov na konferenci balkanskih ministrskih predsednikov v Petrogradu.

Zaradi razdelitve Turčiji vzetih pokrajin so nastala med balkanskimi državami naravna nasprotja, ki so, žal, zadobila jako nevaren značaj. Bati se je bilo, da pride med zavezniki do vojne. Tisti, ki so se še pred nekaj tedni ramo ob ramo z obudovanjem vredno solidarnostjo in nedosežno hrabrostjo združeno vojskovali

zoper Turčijo, so začeli drug proti drugemu obračati orožje. Pri tem konfliktu med zavezniki ni šlo samo za to, kdo dobi nekaj tisoč štirinajških kilometrov več ali manj, nego šlo je še za veliko več, če se namreč ohrani zveza med balkanskimi državami in če postane Balkanska zveza v svoji skupnosti pomemben faktor v evropski konstelaciji, ali če se razcepi na več malih nasprotnih se držav, ki jih bodo različne veselile igravale drugo proti drugi in jih držale v brezpomembnosti.

Tudi v tem sporu sta si stali Rusija in Avstrija nasproti. Rusija se zavzema za mirno poravnavo med balkanskimi državami, za prijateljsko razdelitev zavojevanih dežel potom kompromisa in za ohranitev Balkanske zveze. Avstrijska politika je temu nasproti z vsemi svojimi željami stala na strani najskrajnejših bolgarskih zahtev, upajoč, da izolira in potlači Srbijo, pridobi Bolgarijo na svojo stran, uniči Balkansko zvezo in pokoplje saj na enem delu Balkana ruski vpliv.

Toda prišlo je zopet drugače. Ruski car se je ponudil balkanskim državam za razsodnika. V svojem zgodovinsko velevažnem telegramu na bolgarskega carja in na srbskega kralja in sklicujoč se na koristi in interese vsega Slovanstva, je ruski car na podlagi med balkanskimi državami sklenjene pogodbe zahteval zase razsodništvo in ker mu je bilo to v pogodbi priznано, so se balkanske države brez vsakega ugovora in obotavljanja vdale. Ministrski predsedniki balkanskih držav se zbero v kratkem v Petrogradu na konferenco, na kateri bo vsaka država utemljila svoje zahteve in na podlagi rezultatov teh posvetovanj, ki se jih lahko imenuje kompromisna pogajanja, bo ruski car kot razsodnik izrekel svojo odločbo.

Ni dvoma, da bodo kompromisna pogajanja v Petrogradu težka in da bo premagati velike ovire, a kolikor je mogoče soditi po človeški previdnosti, je istotako brez dvoma, da bo konec ugoden. Rusiji gre pred vsem za to, da si ohrani prijateljstvo vseh balkanskih držav in da ohrani, oziroma ustvari Balkansko zvezo kot

faktor v mednarodni politiki, zato bo njena sodba gotovo pravična za vse. Na konferenci v Petrogradu se odloči prihodnost Balkana in ruski car bo izrekel odločilne besede — toda Avstro - Ogrska, ki se kot posestnica balkanskih dežel tudi šteje med balkanske države, ne bo imela na tej konferenci nobene besede, njene želje ne bodo prišle v poštev in njeno mnenje se niti slišalo ne bo. Trditev, da si Avstrija pridruže pravico, zavzeti napram odločbi ruskega carja svoje stališče, nima pomena; vojne Avstrija ne bo začela, naj izpade razsodba ruskega carja tako ali tako, drugače pa ne more ničesar storiti.

Ne more! Položaj je namreč za Avstrijo danes še mnogo slabši, kakor je bil lanske jeseni. Balkanska kriza je pokazala, da sicer Nemčija in Italija nikakor ne želita vojne med Avstrijo in med Rusijo. Nemška »Niebelungentreue« je pokazala očitno, da ima zelo določne meje in večkrat smo imeli vtisk, da je prijateljstvo med Berlinom in Dunajem zelo podobno tistemu pristranemu prijateljstvu, ki je vladalo med Berlinom in Varšavo pred — prvo delitvijo Poljske. Kar se tiče Italije, pa kaže vsa njena politika, da se drži načela, »bodi zaveznik zvest, dokler je kaj upanja, da ga boš mogel ogoljufati«.

Na drugi strani pa vidimo, da stojita Angleška in Francija trdno na strani Rusije in vidimo, da se je Romunska prav odločno odmaknila od trozveze in zlasti od Avstrije. V dnevih, ko je bila balkanska kriza na vrhuncu, ko se je v ruskih časopisih ponujalo Romunski vso vzhodno Ogrsko, je pihel Conrad - Hötendörf, sedanjí šef generalnega štaba, z Dunaja k romunskemu kralju. Kaj je bila takrat njegova mislija, ni težko uganiti, kaj je bil faktični uspeh njegovega posredovanja, to smo videli, ko je Rusija s svojim posredovanjem poravnala bolgarsko - romunski spor. Silistra je morda mejnik v zgodovini razmerja med Romunsko in med Rusijo ter Bolgarsko. Kar naenkrat so se začeli Romuni spominjati, da živi na milijone njihovih rojakov v plodovitih pokrajinah na Sedmograškem in na Ogrskem in da jih

Madžari narodno in gospodarsko zatirajo . . .

Rezultat diplomatične vojne med Rusijo in Avstrijo je očiten. Ruski vpliv je mogočno narasel in se utrdil na celnem Balkanu in v Romunski, tako mogočen je postal, kakor še ni bil nikdar, med tem ko je avstrijski vpliv popolnoma izginil. V Sofiji in v Belgradu, v Bukarešti in v Atenah in na Cetinju — kaj štejejo tam avstrijske želje in avstrijska priporočila? Nič! Avstrija je izpodrinjena na Balkanu — Rusija pa je zadobila tak vpliv, da govore že avstrijski oficijozji z grenkim samozasmehom, da treba v diplomatično terminologijo vpeljati »ruski protektorat na Balkanu«.

Velike skrbi, ki leže na srcu voditeljem avstrijske politike, so torej haravne in razumljive. Rusija triumfira na celi črti in se pripravlja, ustvariti na Balkanu mogočno velsilo, v kateri ne bodo poznali avstrijskega vpliva. »Eine beängstigende Gefahr für die österreichisch - ungarische Monarchie und den Dreibund« imenuje najvišji dunajski oficijoz mogočni vpliv, ki si ga je Rusija pridobila s svojimi diplomatičnimi zmaganji nad Avstrijo. Kriva je pa tega avstrijska politika sama, ki je tako hitro pozabila Vilagos in videla v zatiranju lastnih Slovanov in v srčitem nasprotovanju balkanskim Slovanom edini smoter svojih prizadevanj.

Javni shod v Spodnji Šiški.

Po živahnem odobravanju govornika je govoril ljubljanski župan gospod

dr. Ivan Tavčar.

Gosp. župan ljubljanski je govoril približno sledeče:

Dasi sem že večkrat govoril občanom Spodnje Šiške tudi že s tega mesta, poudarjam, da ne prihajam danes pred vas kot politik, marveč kot župan vaše sosednje občine ljubljanske. Sem na stališču, da je mestna občina ljubljanska zavezana, pomagati občini Spodnji Šiški, ker so vezl med obema občinama take, da se prezreti ne morejo.

Imamo prijetne in neprijetne zadeve. Poudarjam pa lahko, da obe občini ne posedujeta ljubezni dežel-nega odbora kranjskega. Obe občini hodita trnjevo, križavo pot, vendar upam, da se bo dalo iztrebiti to trnje, in da se bo našel izhod iz te poti. Gotovi krogi hočejo spraviti občini, ljubljansko in šišensko v zakon, in sicer ne iz ljubezni, marveč zato, ker želi njunin varuh, da se ta zakon sklene. Rad bi sicer in tudi z veseljem pozdravil šišenske občane kot ljubljanske meščane, toda ta projekt je prezgoden in ljubljanska občina ni v stanu in v položaju, da bi mogla to predlogo sprejeti.

Ljubljanska občina bi morala porabiti takoj skoro milijon kron, da bi se vse uredilo in ustreglo vsem potrebam v Spodnji Šiški, ko se priklapi občina k Ljubljani. Ljubljana se mora temu za enkrat zoperstaviti ne iz političnega nasprotstva, marveč ker finančne moči Ljubljani za sedaj tega ne pripuščajo. — Ne maram netiti nasprotstva, marveč sem prišel zaradi pametne in miroljubne rešitve vodovodnega vprašanja. Posredoval sem na obeh straneh in bil sem ljubezljivo sprejet. Iz raznih razlogov sem prišel do spoznanja, da vodovodno vprašanje ne more biti prej pametno rešeno, dokler ne dobi občina vodovoda v roke.

Poklican sem, da zastopam tudi na tem polju ljubljansko občino, ki je v tem vprašanju materialno interesirana in kot župan ljubljanske občine gledati, da se to vprašanje ugodno reši. Tudi moralnega pomena je to vprašanje. Mestna občina težko prenaša to, da njena sosedna ni zadovoljna. Igram vlogo poštenega posredovalca, z željo, da bi se to vprašanje pošteno in mirno rešilo. Priznati moram, da si je pridobila vodovodna druga velika zaslug že zaradi tega, ker si je znala pridobiti take subvencije, kakršnih bi ne dobilo nobeno županstvo. Čut pravice mora biti na obeh straneh, toda stvar mora priti v slovenske roke, ker je občina slovenska.

Najbolj žalostno, neprijetno in nepravilno pa je, da se zahtevajo različne plače za vodo. Take razlike so silno nezdruge. Vodo potrebuje

LISTEK.

Dolga roka.

M. Gardenhire.

(Dalje.)

Nadalje sem pooblaščen, staviti Vam še drugo ponudbo, ki tudi pomenja odlikovanje za Vas. Povodom obletnice neodvisnosti države nameravajo dame diplomatičnega zbora zbrati sredstva za marmornasto skupino in spominski prapor in so povabile damam našega poslaništva predsedstvo v tej zadevi. Čeprav to ni običajno, vendar menimo, da smemo v takem slučaju napraviti izjemo, in smo torej v svoji četrtkovi seji sklenili, da tudi Vas pozovemo, da prispevate. Šeka ali menice nam blagohotno ne pošiljajte, ker člani komiteja žele, da bi javnost ne izvedela za njih imena. Prispevek — najpripravnejši bi bil pač nov guiloširan petdolarski bankovec, oziroma poljubna višja vsota — naj se pošlje na naslov poslanika, poštni oddelek A New York, City, kjer se bodo reševale vse nadaljne posameznosti subskripcije. Seznam vseh darovalcev in njihov prispevek se bo pozneje, v modro marokinasto usnje vezan, deponiral v Smithonianinstitutu. Priporočam se, kakor tudi moj

soprog, ter belježim z najodličnejšim spoštovanjem . . .

Na to je sledil podpis poslanikove soproge z vsemi njenimi naslovi in atributi.

Zdaj sem še enkrat natančno ogledal vabilo. Njegova krasna izvedba in velikost, ki je morala pač vsakogar navdajati z respektom, sta mogli pač v vsakem prejemniku vzbujati zapeljive predstave o oni sijajni in imenitni družbi, ki se bo omenjenega dne zbrala pod kristalnimi lestenci poslanikove palače.

»Vsako vabilo bo torej poprečno prineslo pet dolarjev,« sem rekel na to Connersu. »Če pa so razposlali samo tristo . . .

»Pa . . . tristo!« se je smejal. »To vabilo je eno izmed trideset tisoč vabil, ki so se od Maina do Teksasa poslali soprogram vseh imenitnejših politikov.«

Zdaj sem še le počasi začel razumevati, kako pogumen je bil načrt.

»Vraga!« sem zaklical, pošteno iznenaden. »Od vseh premetenosti, ki si jih je kdaj izmislil kak izumiljiv zločinec v svojih možganih, je ta vendar najhujša. Če mislim, da bi bil kdo tako nesramen ter poslal moj soprog kaj takega, jaz bi tega človeka . . .

»Počasi, prijatelj, počasi,« me je prekinil Conners, smejoč se; »naši gospodje pretkanci hočejo vendar tudi živeti. In čeprav je ostudno vse

to sleparstvo, kot brutalnega — kakor je bil marsikateri, ki sva ga oba spoznala — ga vsaj ne moreva označiti.«

»O, mnogo hujši je nego brutalen,« sem vskliknil. »Neizogiben škandal more kar najbolj škodovati poslanikovemu ugledu in zdravju njegove soproge. Razentega pa se bo razburila vsa dežela, ki je bila na tako nezalasil način potegnjena, in vi veste, kaj to pomeni. Protestni shodi na vseh koncih in krajih, poželenje po vojni, polno masčevalnosti v vsakem zakotnem listu in druge podobne podrobnosti. Zadeva se je vendar takoj naznanila poštnemu oddelku?«

»Seveda; toda ali si v resnici domišljujete, da tak pretkan navihane ne bo upošteval te eventualitete? Tukaj! Čitajte to-le pismo.«

S temi besedami mi je izročil drugo pismo, ki sem je hlastno prijel. Bil je tudi spisan s pisalnim strojem na uradnem papirju poslaništva. Naslovljen je bil na policijskega ravnatelja in se je sledeče glasilo:

»Spoštovani gospod! Moja vlada mi je naročila, naj zberem statistične podatke o nasadih gotovih sadnih vrst in o klimatičnih pogojih, da se dosežejo kolikor mogoče bogati prideški. Vsled tega so se v različne države in ozemlja razposlale vprašalne pole, ki naj se vračajo posebni pisarni v New Yorku, kateri je poverjena ureditev materiala. Da se

poštni oddelek kolikor mogoče malo s to zadevo obremenjuje, smo najeli poštni predal, iz katerega bodo jemali dotični uradniki došle pošiljave. Vljudo Vas prosim, da mi dovolite vse ugodnosti, ki so v takih slučajih običajne. Prosim Vas, da pošljete potrdilo o prejemu tega pisma tajništvu statističnega urada, 15 A Wall-street, ter bilježim z odličnim spoštovanjem itd.«

Pismo je bilo podpisano s poslanikovim imenom.

»Poglejte!« je rekel Conners, ki me je smejoč se opazoval. »In tu je še tretje, lastnoročno pismo njene ekscelence na generalnega poštnega ravnatelja; pazite, prosim, natančno na ton, v katerem je pisano.«

Radoveden sem vzel pismo ter čital glasno:

»Gospod! V svojo največjo žalost sem prisiljena, sporočiti Vam, da nameravajo povodom plesa v našem poslaništvu dne 28. t. m. gotove sovražne mi osebe napraviti z menoj slabo šalo. Ker nočem svojega soproga s to neljubo stvarjo nadlegovati, tedaj Vas vljudo prosim, da pridržite nekatera na Vas naslovljena pisma, ki nimajo drugega namena, nego da me žalijo in vznemirjajo. Čeprav je vsa stvar smešna, je vendar ta intriga tako zelo na me učinkovala, da me vsaka tozadevna opazka kar najbolj razburi. Vsled tega Vas tudi prosim, da opustite potrditev o prejemu tega pisma. Pozneje, ko se bo

do moji živci zopet pomirili, se Vam bom osebno zahvalila, da ste prijazno upoštevali mojo željo. Do tedaj ostanem Vaša udana itd.«

»Tako, to je torej vse,« je rekel Conners; »dobro pripravljeno, kaj ne? Storišči so prav dobro vedeli, da je natančnost kvintesenca njihovega podjetja; na denar, ki ni prišel z obratno pošto, sploh niso smeli računati. Da so vse na varno znesli, so rabili torej kvečjemu osem do deset dni in se morejo zdaj, ker so med tem časom vsako minuto povprečno prejeli po en dolar, prav pošteno v pest smejati.«

»Ali poslanik ne ve o slepariji?« sem vprašal svojega prijatelja.

»Kaj pa, seveda,« se je smejal Conners. »Dva dni in dve noči je brez miru hodil po svoji sobi semintja, dočim je morala njena ekscelence vsled prevelike razburjenosti ostati celo v postelji. Ne mislite pa, moj ljubi, da je prišla zadeva že na veliki zvonec. Nasprotno, le najzanesljivejši višji kriminalni uradniki so poučeni o stvari. In merodajne oblasti delajo z vso silo na to, da se, če le mogoče, prepreči škandal, s čemur pa je zvita zločinska tolpa tudi računala. Danes nihče več ne vpraša pri oddelku A newyorškega glavnega poštnega urada za došla pisma. Onih par pošiljatev, ki še zdaj prihajajo, konfiscirajo, da jih bodo pozneje na pripraven način vporabili.«

(Dalje prihodnje.)

Vsako, ker je obča potrebna in izključeno mora biti pri tem, da bi različni ljudje vodo različno plačevali. (Viharno odobravanje po dvorani.)

Nimam namena žaliti, toda povedati moram, da po mojem mnenju vodovod premalo napreduje. V taki občini, kot je Šiška, pa vodovod ne more naprej, in je še vedno na isti točki, kot je bil v začetku. To je žalostno — nemogoče. Glavni vodnjak v Zgornji Šiški sploh ni nič napredoval. To je nezdružljivo in pritruditi morajo temu vsi, brez razlike strank, socijalni demokratje, S. L. S. in naprednjaki.

Vodovod je velikanskega pomena za vse stranke, za celotno občino in taka naprava mora priti v občinsko upravo. Take stvari mora voditi občinska uprava, ki je pod zadostno kontrolo, pod kakršno privatnik ni. Kako postopa deželni odbor? Deželni odbor bi moral delati na to, da pride vodovod v občinsko upravo. Če ne dela tako, ne izpolnjuje dolžnosti, ki jih ima kot vrhovna deželna oblast.

Ljubljanska občina občini Šiški lahko dovoli marsikako olajšavo in ji da lahko kak popust, česar privatni zadrugi seveda ne more dati. Zato morate želeči vsi, da pride vodovod čim prej v občinsko upravo. Zato je tudi občinski svet šišenski sklenil, da občina prevzame vodovod v svojo upravo. Pritožil pa se je proti takemu sklepu znani Orehek, ki naveda v desetih vrsticah svoje pritožbe, da se pritoži in da ne mara, da bi vodovod prevzela občina. Stavi pomisleke tudi glede finančnega vprašanja.

Vodovod je zelo dobro podjetje in če dobi občina tako adjustiran vodovod za 40.000 K, ni nobene občine, ki bi dobila vodovod za tako ceno. Razmere so take, da bo občina potrebovala vedno več vode. Več konsuma, cenejša bo voda. Uprava vodovoda ne more stati več kot 1400 kron in če dovoli ljubljanska občina 15% popusta, imate upravo plačano. — Tudi amortizacija in obresti se lahko pokrivajo, če se računa vodo samo po 30 vin. Pa tudi če bi morala plačati občina kako malenkost več, bi to ne bila za občino nobena nesreča, kajti velikanskega pomena je za prebivalstvo, če ima zdravo in dobro pitno vodo. Da bo občini pri tem podjetju pomagala ljubljanska občina, je tudi gotovo, kajti ljubljanska občina nima namena, odirati sosednje občine.

Kar se torej tiče finančnega vprašanja, se ni bati, da bi trpela občina škodo. Položaj je tak, da se bo prav lahko in dobro izhajalo. Zato pa priporočam, da vsak rešuje to vprašanje ne z ozirom na preteklost, marveč z ozirom na prihodnost.

V ta namen stavi sledeči resoluciji:

1. Da pritrjuje sklepu in predlogu, da prevzame občina vodovod v svojo oskrbo, in

2. da apelirata na deželni odbor, da objektivno in pravično podpira občino Spodnjo Šiško ob priliki prevzeta vodovoda v svoje roke.

Viharno odobravanje je sledilo tem besedam po celi dvorani in videjo se, da so govornikova izvajanja zadela v živo in pravo in našla vsestransko pritrditev. Pri glasovanju sta bili obe resoluciji sprejeti.

Nato se je predsednik shoda še enkrat zahvalil govornikom, posebej pa gosp. županu dr. Ivanu Tavčarju (Klici: Živel!) kakor tudi številnim udeležencem in shod zaključil.

Dogodki na Balkanu.

Konferenca v Petrogradu.

Srbska vlada je sprejela oficialno povabilo ruske vlade k sestanku ministrskih predsednikov zavezniških držav, ki naj se v najkrajšem času vrši v Petrogradu. Črnogorska vlada bo odpovedala na to konferenco generala Vukotića.

Razpokošenje v Srbiji.

Srbski ministrski predsednik Pašić je baje podal demisijo celega kabineta ter jo zopet preklical. Iz Beograda se poroča, da bo Pašić v par dneh odpotoval v Petrograd, da pridobi ruske oficijelne kroge za srbsko stališče. Pravijo, da bo Srbija brezpogojno ostala pri svojih zahtevah.

Armado povelje kralja Ferdinanda.

Jugoslovanska korespondenca poroča iz Sofije: Kralj Ferdinand je izdal armadno povelje, ki so jo na slavnosten način prebrali poveljniki vseh čet. Kralj se v armadnem povelju predvsem zahvaljuje armadi za zvesto junaštvo, ki je omogočilo bolgarski armadi zmagovalne zmage

ter potem nadaljuje: Ves svet gleda na vas in na vaš triumfalni pohod, zaradi katerega so vas vsi občudovali. Povsod nas, zmagovalce, spremljajo simpatije. Bolgarski narod je danes sinonim junaka in zmagovalca. Danes se išče našega prijateljsstva in zblizanja od vseh strani. Delim ponos in veselje, od katerega je navdihneno vsa naša armada, od generala do prostaka. Opetovano se vam zahvaljujem za vaš vzoren pogum, ki ste ga dokazali, ter upam, da imate še dovolj fizičnih in moralnih moči, da do konca izpolnite vse nade, ki jih gojim jaz in domovina. Bodimo pripravljeni na vse možnosti, da obdržimo bolgarsko ime na njegovi ponosni višini.

Mednarodna finančna konferenca.

Oficijelno se poroča, da so odstranjene zapreke, ki so pretekli četrtek ovirale sestanek mednarodne finančne komisije, ker so balkanski državam in Turčiji dovolili odločilen glas. Prišlo pa bo na konferenco do ostrega boja zaradi železnice, ki vodi čez srbsko in grško ozemlje in ki naj zvežejo Solun s centralno Evropo. Avstro - Ogrska je baje svoj čas dobila za te proge koncesijo. Zdaj pa hočejo baje pritisniti na turško vlado, da se da Grški in Srbiji prilika, da odkupijo to koncesijo. Za Bolgarsko je Avstro - Ogrska doslegla to dovoljenje; vprašanje pa je, če bo Avstro - Ogrska smatrala tako postopanje za priporočljivo tudi napram Grški in Srbiji.

Umor velikega vezirja.

Vsled priznanja najetih morilcev so dozdaj aretirali in zaslili 400 oseb vseh stanov. Aretirali so tudi oba sinova bivšega poveljnika v Bišiktašu, Hasan paše. »Tanin« poroča, da so v soboto štiri sumljive osebe z motornim čolnom neke tuje voje ladje zbežale na krov italijanskega parnika. Med aretiranci je tudi mnogo turških žensk, med temi baba Safieh, pri kateri so našli dve bombi. Hišne preiskave in aretacije v onem delu mesta, kjer so vile bogatstvo, se nadaljujejo. Generalu Abik paši so dovolili, da se po tridnevem zaporu v vojnem ministru vrne zopet v Hademkei. Generalu so zopet poverile poveljništvo čez čataldsko armado. Kakor se govori, se je Abuk paša pobotal s komitejem.

Štajersko.

Dr. Verstovškovo izdajstvo v proračunskem odseku. Iz sodniških krogov na Sp. Štajerskem smo prejeli sledeči dopis: Zadnje čase se je državni poslanec dr. Verstovšek precej bavil s sodniškimi razmerami na Sp. Štajerskem. Nastopil je z našimi pritožbami v parlamentu in tudi v »Straži« je pisal o nasilnem ponemčevanju spodnještajerskih sodišč ter o preganjanju in zapostavljanju slovenskih sodnikov. Eden ali drugi je pričakoval, da se je naziranje vodilnih slovenskih političnih krogov glede razmer pri naših državnih uradih v toliko spremenilo, da uvidevajo potrebo bolj energičnega nastopa proti ponemčujočim tendencam pri uradih in sodnijah ter zlasti energičnega nastopa proti justičnemu ministru Hohenburgerju, ki je glavni krivec za zapostavljanje slov. jezika in slovenskih uradnikov pri istih. Ali zmotili smo se uradniki in sodniki in zmotila se je z nami vred slovenska javnost na Spodnjem Štajerskem. Že nastop dr. Verstovška, ko je zakrivil pri znanem govoru o naših justičnih razmerah z nepotrebnimi in tudi neodkritimi potošom toliko nerodnosti in netaktnosti, da je moral — prositi oduščanja, ni ugajal. Saj ni treba fraz in latern, stvarnega materiala je za stvarno kritiko več kot preveč! In potem tisti sramoten dogodek v proračunskem odseku! Slovenski državni poslanec umakne nezaupnico proti Hohenburgerju, ko ima up, da bi bila ista sprejeta! Tako škandaloznega izdajstva — drugače se da stvar pač težko imenovati — že precej časa nismo doživeli! Vidi se, da je bilo vse nastopanje dr. Verstovškovo za zboljšanje razmer pri naših sodnijah le neumestna in skrajno škodljiva demagogija, le grd političen gšeft! Sedaj se bode lahko z nami še bolj pometalo ko prej, saj vidi zadnji nemški pisar, kake »zaščitnike« imamo v svojih »narodnih« zastopnikih! In zadnji nemški pisar se lahko iz nas norca dela, ne da bi ga mogli zavrniti. Doživeli smo res žalostne čase in kaj čuda, da leze naš vpliv v državni in deželni upravi neprestano nazaj. Za narod, ki ga vodijo takile politični šufti, tudi kaj drugega ni pričakovati.

Nemško uradovanje celjskega župniškega urada. Piše se nam: Pravična jeza prime človeka, če dobi v roke nemške dopise celjskega župniškega urada v matičnih zadevah. Nemško je pisaril prejšnji vikar Iv. Gorišek, nemško pisari sedanji, dr. Vrabec. Ti gospodje, ki niso prav nič odvisni od kakih zagrizenih nemških šefov in ministrov, bi pač lahko dajali dober vzgled s slovenskim uradovanjem! Tako pa gleda na pr. kmečki župan v Svetini na samoslovensko uradovanje, izobraženi celjski duhovniki pa iz samega klečeplastva pred Nemci na magistratu in glavarstvu — nemški uradujejo! Gospoda, ali je v takih razmerah kaj čudnega, če predsednik celjskega okrožnega sodišča zaukaže sodnikom, naj v matičnih zadevah dopisujejo župniškim uradom v nemščini? Saj bi bilo groteskno, če bi po večini nemški predstojniki okrajnih sodišč bolj cenili slovenščino kot uradni jezik ko — duhovniški voditelji slovenskega naroda! In javnost naj ne misli, da samo celjski župniški urad v matičnih zadevah nemški uraduje! Le redke so med župniki bele vrane, ki se drže slovenščine dosledno napram vsem državnim in deželnim uradom ter ne sprejmejo nobenega nemškega dopisa. Isto velja za škofijske urade v Mariboru. Tako zavedno »narodne« krmarje svoje usode imamo sedaj spodnještajerski Slovenci!

Iz Rajhenburga. Tukajšnji čevljarski mojster in glavni duhovniški agitator Osenjak je podpisal neko vlogo na c. kr. brežiško okrajno glavarstvo, v kateri se pravi, da je trško županstvo pri sestavi imenikov za občinske volitve goljufalo. Razume se, da se bode moral Osenjak za to trditev zagovarjati pred kazenskim sodnikom. Si bo vsaj enkrat za vselej zapomnil, kaj se pravi podpisovati namesto kaplanov vloge, v katerih se krade čast poštenim ljudem in žali po nepotrebnem domače urade.

Iz Rajhenburga. Naša dolina je polna raznih škandalov, ki so več ali manj v zvezi s tukajšnjim župniščem. Tako je zginil iz stolpa pri farni cerkvi star zvon, fino benečansko delo, kateremu je prisodil prof. Kovačič iz Maribora veliko umetniško vrednost. Ko je župnika Cerjaka prijel, kaj je s tem zvonom, mu je Cerjak rekel, da ga je z nekim drugim zvonom vred poslal na Tirolsko in dobil za to novi zvon; oni stari dragoceni benečanski zvon pa da bo dobil enkrat vendar še nazaj... Sedaj pa razburja kmete v severnem delu rajhenburške fare še druga afera. Po bitki pri Sisku leta 1593. je podaril neki plemenitaš cerkvi sv. Ahaca dragocen zlat kelih. Kmetje okoli te cerkve so smatrali ta zgodovinski kelih za posebno svetinjo in so ga skrbno čuvali. Zadnje čase je pa nekdo oni stari dragoceni kelih zamenjal z novim, manjvrednim. Stvar so preiskovali orožniki in sedaj je pred sodnijo, ki bo menda dognala, kdo je ukradel oziroma v pregrešnem pohlepu po denarju zamenjal kelih pri sv. Ahacu. Žena bivšega cekmoštra pri Ahacu, R. teja, trdi, da je kelih zanesel R. teja enkrat v Rajhenburg, da je škof iz njega pil; Cerjak u se je ta dragoceni kelih tako dopadel, da je že ponujal — 600 K za njega. Kako se bode ta afera s kelihom končala, vam poročamo. Ljudsko mišljenje označujejo menda krepke kletvice, ki jih tačas na račun farjev zagrešijo na stotine kmetje okoli sv. Ahaca. Menda le ne bo res, da so armeške občinske volitve in pa skrivnostna aferaškeliom pri Ahcu nagnile župnika Cerjaka, da je šel v toplice.

Iz Celja. (Občinski odbor Celjske okolice) je imel danes, v nedeljo, dne 15. junija dopolne plenarno sejo. Navzočih je bilo 21 odbornikov, 16 Slovencev in 5 nemških članov. Na dnevnem redu je stalo zopet vprašanje glede šolske stavbe v Gaberju. Stavbišče je sedaj definitivno določeno na Skobnetovem prostoru, načrti so gotovi, teža je delalo krajnemu šolskemu svetu vprašanje stavbnega kredita. Po prizadevanju predsednika krajevega šolskega sveta, g. dr. Jurja Hraščovca, kateremu je šel na roke namestnik grof Clary, se je posrečilo dobiti od delavske zavarovalnice proti nezgodam v Gradcu zagotovilo za posojilo, a pod pogojem, da najame posojilo občina. Pogoji so pa zelo ugodni; zavarovalnica je izjavila, da na denar 1/4% dražje ko znaša obrestna mera za vloge pri štajerski hranilnici. Po obširnem obravnavanju te zadeve je stavil dr. Božič v današnji seji okoliškega občinskega odbora predlog, da najme občina za šolsko stavbo v Gaberju pod navedenimi pogoji posojilo 180.000 K. Predlog je bil z nekaterimi dodatki, ki se tičejo stavbnih izdatkov nad 150.000 K in pa nadzira-

nja stavbe soglasno sprejet. V seji se je slišalo veliko izrazov nevolje proti šolskim in političnim oblastim, ki vsiljujejo po nasvetih nemškonalcijskega »Heimatschutz« našim občanom nemški slog za šolsko stavbo in povzročajo z njim nove, nepotrebne stroške. S tem bi bilo šolsko vprašanje v Gaberju po dolgi, trnjevi poti vendar enkrat rešeno in se bode menda pod jesen začelo s stavbo. Občinski odbor se je na to še bavil z vprašanjem boljše razsvetljave cest v Gaberju in škropljenja glavne ceste ter rešil nekatere domovinske in koncesijske zadeve.

Iz Celja. V soboto zvečer so priredila celjsko pevsko, delavsko podporno in godbeno društvo skupno z gabersko požarno brambo večerico v tovarnarju g. Petru Majdiču pred njegovim stanovanjem v Sp. Hudinji bakljado in sijajno podoknico s pevske in godbenimi točkami. Čestital je g. Majdiču k petindvajsetletnici obstanka trdke predsednik pevskega društva dr. M. Hrašovec, kateremu se je v slavljenčevem imenu dr. Vrečko prisrčno zahvalil.

Iz Celja. V seji okoliškega občinskega odbora je izjavil znani infant terribel nemške manjšine, gaberski trgovec in kavarnar Pet-schuch: »Takega gospodarstva kot ga imajo v celjskem mestu, ne smemo na noben način imeti v okolici!« Njegov tovariš v okoliškem občinskem odboru, dr. Ambroschitz se mu bo gotovo v »Deutsche Wacht« za ta kompliment najlepše zahvalil.

Iz Mozirja nam poročajo, da so zmagali pri občinskih volitvah slovenski naprednjaki navzlic strastni klerikalni agitaciji z dvetretjinsko večino. Častitamo vrlim mozirskim somišljenikom, ki so doslej pri vsakih volitvah naravnost vzorno izvršili svojo dolžnost, na tako sijajnem uspehu!

Koroško.

Uboj. V beljaški bolnišnici je umrl Ivan Schmei, katerega je delavec Anton Popodil v Podkloštru v neki gostilni okal z nožem. Popodila so izročili sodišču.

Pobegnili sta iz Celovca 11letna šolarja R. Reinisch in Franc Mandeljc. Dečka sta baje namenjena v Španijo. V soboto zvečer sta prenočila, kakor se je zvedelo pri nekem Petru Deutschu pod Ljubelom.

Trčenje vlakov. Na kolodvoru v Beljaku je trčil opoldanski delavski vlak v železniški stroj ki mu je pripeljal nasproti. K sreči se je pomikal vlak počasi. Dva delavca sta lahko ranjena, oba stroja sta precej poškodovana. Nesrečo je zakrivil baje strojevodja delavskega vlaka.

Primorsko.

Tržaške volitve. Na shodu volilcev III. mestnega volilnega razreda pri Sv. Jakobu so sklenili slovenski volilci, da bodo glasovali pri ožji volitvi, ki se vrši danes, za socialno-demokratsko kandidata, proti laškemu liberalcem. — Čulo se je, da se nekateri volilci višjih razredov ne mislijo udeležiti volitev, češ, da je itak brezuspešno in nepotrebno. To ni prav, prvič so volitve obvezne in bo vsak, ki se volitev vzdrži brez tehtnega vzroka, kaznovan, drugič pa je nujno potrebno, da se pokaže število slovenskih glasov.

Vojaška straža obstrelila dva vojaka. Iz Ajdovščine so pripeljali v goriško bolnišnico dva vojaka, ki jih je obstrelila vojaška straža v Ajdovščini. En vojak je zadet v roko in so mu jo morali odrezati, drugi pa na glavi in bo izgubil eno oko. Pravijo, da sta vojaka napadla vojaško stražo s kamenjem. Vojak na straži je ustrelil, ko je priletelo kamenje, v smeri kjer je čutil napadalce in res zadela oba vojaka.

Vojaška kolesarska dirka se vrši dne 18. t. m. v Gorici. Pričakujejo veliko udeležbo, k dirki bo prišlo tudi več visokih častnikov. Darila se bodo razdelila v hotelu Südbahn, kjer se zaključijo prireditve z banketom.

§ 305. Pred goriško okrožno sodnijo se je vršila obravnava proti Janezu Gabrovcu iz Gorice, ki je bil obtožen po tem slovitom paragrafu zaradi tega, ker je zavpil: »Živela Srbija«. Bil je že zaradi tega policijsko kaznovan na 14 dni zapore. Obravnava je trajala dve uri, Gabrovec je bil končno oproščen.

Goriška porota. Porotno zasedanje v Gorici se prične v ponedeljek dne 23. junija. Prva obravnava se vrši proti Alfredu Calliniju, uredniku »Il Socialista Friulano« zaradi žaljenja časti potom tiska. Dne 24., 25. in 26. se vrši obravnava proti Antonu Siliču iz St. Petra zaradi umora matere, dne 27. in 28. proti

Petru Velikonja iz Gorice zaradi žaljenja časti, dne 30. pa se prične bržkotne obravnava proti Rozini in Finšgerju zaradi poverbe. Obravnava bo trajala več dni.

Aretacija. V Solkanu so zaprli zaradi poverb trgovca in gostilničarja Antona Mozetiča.

Laški tržaški motociklisti prirede v nedeljo 22. junija dirko iz Trsta v Gorico, v Sv. Lucijo — v Ljubljano in čez Opčino v Trst.

Dva lopova istega imena. Orožniki so prišli pred kratkem v Červinjanu dva mlada goljufa, ki sta izjavila, da imata popolnoma enaki imeni Domenico Tonelli, da sta oba 27 let stara doma v Nereti v provinciji Terrano v Italiji, vendar pa si nista v sorodu. Oba sta obtožena, da sta izvršila v okolici Červinjana in Gorice veliko sleparij in goljufij. Ker sta hotela aretiranca pobeigniti iz červinjanskih zaporov, kar se jima pa ni posrečilo, so jih odpeljali sedaj v goriške zapore.

Napad na župana. Strojnik mestne parobrodne družbe Milje — Trst Peter Zangrossi v Miljah je napadel snoči župana Jakoba Bertotija in mu je očital, da je on kriv, da je bil odpuščen iz službe. Po kratkem prerekanju je navalil strojnik na župana in ga tako pretepel, da je njegovo stanje nevarno. Zangrossija so zaprli.

Marogasti legar. Stanje bolnikov, ki so oboleli za marogastim legarjem in ki so nastanjeni v Magdalenski bolnišnici in v pomorskem lazaretu v Trstu se je nekoliko zboljšalo in upati je, da bodo vsi bolniki okrevali.

Vlom. Neznani tatovi so vlomili v stanovanje Ivane Marinčevele v Trstu in so odnesli 700 K denarja in, za 900 K razne zlatnine in srebrnine. O tatovih nimajo še nobene sledi.

Žepni tatovi so se zopet pojavili v Trstu. V gledališču Eden je bilo uradeno nekemu D. Domicu 120 K, fin. respicijentu Francu Knežanu pa je bila ukradena žepna ura. Tudi na cestni železnici so se začele ponavljati žepne tatvine. Nekemu potniku je bila ukradena denarnica z 800 K. Nekaj tatov je policija že aretirala. V tem slučaju gre bržkotne zopet za dobro organizirano družbo žepnih tatov.

Črne koze na Reki. Včeraj sta se pripetila dva nova slučaja obolenja za črnimi kozami, tako da je sedaj število bolnikov zrastle na 11. V vseh slučajih razun enega upajo, da bodo bolniki okrevali. Oblasti so odredile zaprtje vseh šol v mestu.

„Zveza jugoslovanskih železničarjev“.

Zveza jugoslovanskih železničarjev, podružnica Ljubljana, je priredila, kot smo že včeraj kratko omenili, v nedeljo dopolne shod v vrtnem salonu pri »Levu« na Marije Terezije cesti. Shod je bil dobro obiskan in zelo živahen.

Shod je otvoril podpredsednik tov. Mlakar, ki je predvsem pozdravil navzoče, posebno pa predsednika »Zveze« gosp. Škerjanc a iz Trsta in pa zastopnika »Zveze jugoslovanskih železniških uradnikov« gosp. Gregorca iz Ljubljane.

Kot prvi govornik je nastopil g. Škerjanc, ki je predvsem naslikal delovanje Zveze napram svojim članom in temeljito pojasnil pomen in potrebo ustanovitve zveze jugoslovanskih železničarjev. Dalje je pojasnil navzočim, kako dobro in uspešno deluje »Zveza« kot strokovna organizacija s skupno v »Ligi« zastopanimi društvi v prid in dobrobit do sedaj zatiranemu in od tujecev preziranemu slovenskemu železničarju. Nato je prešel govornik k zanimivi točki, in sicer k točki zadnjih dogodkov, ki so se odigrali v zadnjem času v parlamentu in ki se tičejo izboljšanja plač železničarjem. Njegova izvajanja so bila temeljita in zelo zanimiva in govornik je žel za to obilo priznanja. Prebral je tudi pismo državnega poslanca gosp. dr. Rybářa, ki slove sledeče:

Slavna zveza! Častim se, Vam prilagati pod 1/2 vladno predlogo glede naknadnega kredita za izboljšanje razmer železničarjev. Kakor razviditi iz motivacije predloge, je sklenila vlada sedaj letnih 6 milijonov kron in obeta za l. 1914. in 1915 še daljine odredbe. To je bilo največ, kar se je moglo v danih razmerah od vlade iztisniti. — Socijalni demokrati bodo seveda svoj Tomschikov predlog zopet stavili, akoravno dobro znajo, da je isti danes nesprejemljiv, oziroma, da ako bi bil sprejet, bi vlada poslansko zbornico poslala na počitnice in uveljavila proračunski provizorij s pomočjo § 14. Njim je le za demonstracijo in da potem zopet

lahko napadajo poslance, ki ne glasujejo z njimi za prazno demonstracijo.

Pismo je bilo sprejeto na znanje z viharim odobravanjem. H koncu je poudarjal govornik, kako nesramno delujejo nasprotniki, včlanjeni v socialno - demokratični zvezi proti domači narodni zvezi, ki se ne boji nobenega truda in dela za dobrobit naših slovenskih, odnosno slovanskih železničarjev. Z vsem terorizmom, nobeno sredstvo jim ni presramotno, delujejo povsod proti »Zvezi« in jo hočejo oslabilo, samo zato, da bi ojačili tisto mednarodno raznarodovalno organizacijo, v kateri se gode pod plaščem mednarodnosti najhujše krivice Slovincem, odnosno Slovanom in od katere imajo vedno in edino korist le naši narodni nasprotniki. — Toda zaveden slovenski železničar ve, kam pes tace moli, spoznal je, kam nosi svoje trdo prislužene groše in naloga vseh slovanskih železničarjev je, da pokažejo zahrbtni socialni demokrati hrbet in se oklenejo z vso vneto domače strokovne organizacije, ki ne more za drugega skrbeti, kot za slovanskega železničarja, ker je narodna in se ne skriva pod plašč tiste, za Slovane tako usodne in pogubonosne internacionale. Govornik je žel za svoja izvajanja veliko odobravanje.

Nato sta govorila še tovariša Mar n in Noč, ki sta bodrila slovanske železničarje k skupnemu delu v prid slovanskim železničarjem. Končno je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija:

1. Da se dovolijo proste vožnje za nakupovanje živil v Gorico dvakrat na mesec, ravno tako za delavce, kateri so že 6 mesecev pri železnici. Posebno pa zaradi tega, ker je izdala Juž. železnica za svoje uslužbenke proste vožnje v nakupovanje živil v Trst in v Zagreb.

2. Da se povišajo vsem uslužbencom, to je poduradnikom, kakor plošnim uslužbencom dijete in da se reducirane dijete odpravijo.

3. Da se naj v najkrajšem času preskrbe tistim delavcem, kateri so izpostavljeni dežju, deževni plašči, to pa zaradi tega, da delavec ob slabem vremenu ne izgubi svojih ur, ker ako ves dan dežuje, je prikrajan v svoji plači, ker ob slabem vremenu ne more delati na prosti.

Ob 12. je tov. Mlakar zaključil shod in po shodu se je zopet prijavilo lepo število novih železničarjev, kar kaže, da dobivajo slovenski železničarji vedno več zaupanja napram »Zvezi«.

Dnevne vesti.

Boj za vodno silo na Ljubljani. Kranjski deželni odbor se mora zelo živo zavedati, da v boju za vodno silo na Ljubljani ne more doseči svojega cilja, če bi šlo zgolj in edino po pravici in če bi se res odločevalo v tej zadevi samo po tem, kar bi moralo biti v civilizirani državi edino merodajno, namreč po tem, kdo ima res večje in utemeljene gospodarske interese, ali mestna občina ali deželni odbor. Pri komisiji obravnava, o kateri smo svoj čas obširno poročali, je bil deželni odbor popolnoma poražen in si ni znal drugače pomagati, kakor z nasilstvom, na ta način namreč, da je v naglici sklenil in razglasil: mestni občini se ne bo dovolilo najeti denar, da napravi na Ljubljani elektrarno, če tudi bi ji državna uprava prisodila uporabo vodne sile. No, kranjska deželna vlada, pri kateri so menda sežgali vse postave in odločajo samo še po željah klerikalne stranke in po »prügelpatent«, je že od vsega začetka stala na strani klerikalcev. Menda je celo svojim inženierjem predpisala, kako strokovno mnenje morajo imeti pri komisijonalni obravnavi in je o stvari razsodila tako, kakor so hoteli klerikalci. Kakega samozatajevanja in davljenja zdrave pameti je bilo pri tem treba, da se pokazala razsodba, ki jo je izdala deželna vlada. Ta razsodba zasluži, da pride v zbirko kulturnih dokumentov, iz katere bodo poznejši rodovi spoznavali, kako je vlada začetkom 20. stoletja trpinčila logiko in na glavo postavljala tehniške dokaze. Navzlic tej razsodbi pa klerikalci še vedno nič prav ne upajo, da se jim posreči njihov atentat na življenjskovažno korist mestne občine ljubljanske. Klerikalcem je pač jasno, da zahtevajo nekaj tako gorostasnega in nečuvnega, nekaj tako neverjetnega, da se to ne da doseči, kakor s pomočjo posebnih sredstev. Sklepu dež. odbora, da mestni občini ne bodo dovolili sredstev za napravo elektrike, je sledil poskus izsiljevanja pri ministrstvu; klerikalci so zahtevali, da mora ministrstvo v tej zadevi pohoditi in potlačiti pravico in oškodovati mesto ljubljansko. Po-

vrh so najeli v najširjih krogih neznanega inženirja Tschermaka, da je v časopisu, ki ga pri nas živa duša ne pozna, po podatkih deželnega odbora napisal »znanstveno« studijo, ki naj odločilnim krogom vcepi napadna mnenja o »velikopoteznih« načrtih kranjskega deželnega odbora in jim sugerira simpatije za to akcijo. Pa še vedno niso klerikalci prepričani, da pojde stvar tako, kakor žele. Zato so v zadnji seji dež. odbora sklenili, zahtevati od glavnega močvirskega odbora kot lastnika zajezišne naprave, naj dovoli deželi izključno uporabo te zajezišne naprave. S tem hočejo doseči, da bi mestna občina ne mogla elektrarne napraviti, tudi če bi klerikalci pri ministrstvu propadli in če bi si občina pridobila sredstva za zgradbo elektrarne tako, da bi ji dež. zbor tega ne mogel zabraniti. Če se glavni močvirski odbor uda te zahtevi, mu obeta dež. odbor, da bo v tem slučaju prispevala dežela k prekoračenju proračuna za osuševanje barja. Na ta način hoče deželni odbor podkupiti glavni močvirski odbor, da bi postopal pristransko in krivično proti interesom mestne občine, ki ji je osuševanje barja povzročilo že tako ogromne izdatke. Upamo trdno, da bo glavni močvirski odbor postopal tako kakor se spodobi za poštene zaupnike poštenih ljudi. Komisija, ki vodi vse osuševanje barja, se je pri prej omenjeni obravnavi izjavila, da je njej vse eno, komu se prisodi uporaba vodne sile. Če hoče glavni močvirski odbor pošteno postopati, mora odložiti vsako sklepanje o nečedni ponudbi dež. odbora glede uporabe zajezišne naprave za toliko časa, dokler ni končno veljavno odločeno, kdo dobi pravico porabljati vodno silo. Toliko ozirov sme občina ljubljanska na vsak način zahtevati od glavnega močvirskega odbora.

Z zaupnicami se zmazujejo, tožiti pa se ne upajo. Izvrševalni odbor klerikalne stranke je imel včeraj sejo, o kateri čujemo, da se je na njej razpravljalo tudi o razkritjih g. Theimerjeve. Zgodilo se je nekaj, kar se doslej še ni primerilo v tej družbi. Našel se je namreč mož, ki je imel nekoliko neverjetni pogum, da je vprašal dr. Šusteršiča in dr. Kreka, kaj je na razkritjih Kamile Theimerjeve. Ne dvomimo sicer, da je bilo to vprašanje stavljeno v najponižnejši obliki, ali, če ni bilo naročeno, je bilo treba vsekakor precej poguma, da je bilo stavljeno. Čujemo, da sta dr. Šusteršič in dr. Krek na to vprašanje jako sumarično odgovorila. Dr. Šusteršič je menda rekel, da je vse od konca do kraja neresnično, kar je g. Theimerjeva pisala, in da so vse obdolžitve izrodki bolne domišljije histerične ženske. Dr. Krek pa je rekel, da se nič ne boji in da v njegovih pismih, ki jih je pisal g. Theimerjevi ni nič takega, kar bi škodovalo ugledu katoliškega duhovnika. Če dr. Šusteršič in dr. Krek nista drugega nič povedala, kakor to, potem sta vsekakor prav malo povedala in zbrana družba je bila zelo skromna, ko jima je na tej podlagi izrekla najslavesnejšo zaupnico. Če bi si sodišču vsakega oprostili, ki taji, bi ne bil nikoli noben človek obsojen. Sploh je videti, da si skušajo klerikalci z zaupnicami pomagati iz zadrege. Tako smo včeraj čitali zaupnico, ki so jo dr. Šusteršiču sklenile vrle klerikalne korenine iz St. Vile pri Ljubljani in ne dvomimo, da bodo take zaupnice poslate tudi klerikalne korenine iz drugih občin. Toda take zaupnice so cenejše kakor tepke in nikakor ne zadostujejo za deželnega glavarja, ki je od krone imenovan in na katerem ne sme ležati niti najmanjši sum. Papirnat zaupnice, izrečene brez vsake preiskave, zgol na zatrdilo obtožencev samih, nimajo vrednosti. Na konkretne obtožbe je treba dokazov in edini odgovor na obdolžitve Kamile Theimerjeve je pot na sodišče, je tožba. In tudi kranjski deželni glavar bo moral, naj se brani kolikor hoče, iti to pot, in bo moral ali tožiti, ali odstopiti.

Z občnega zbora »Glavne posojilnice« je poročal sobotni »Slovenec«, da je neki liberalni advokat — kako okusno! napadal dr. Ravniharja, češ, da nič ni storil za člane »Glavne«. To »Slovenec« poročilo ni resnično. Dotični interpellant, čigar izvajanja in predlogi so bili od vseh navzočih članov soglasno odobravljeni in sprejeti, nam je na našo prošnjo za pojasnilo izjavil: Jaz sem poudarjal, da je dr. Ravnihar na prošnjo likv. odbora rad vse storil, kar je mogel, da pa naravno vsled tega, ker je na Dunaju osamljen in ne pripada vladajoči stranki, njegova prizadevanja niso mogla imeti zaželjenega uspeha; vsled tega da se treba obrniti do vodstev obeh slovanskih strank in sploh do vseh merodajnih činiteljev: od najvišje osebe v državi do zadnje občine v de-

želi, da se dožene poravnava, ki ne bo uničila nad 500 eksistenc. Poudarjal sem pa tudi, da bo treba skrbeti za asanacijo tako, kakor se je skrbelo v Bukovini, na Koroškem, na Sp. Štajerskem, v Gorici in drugod, da člani polomljene zadruge ne pridejo v nezakrivilno nesrečo.

Imenovanja pri sodišču. Justični minister je imenoval okr. sodnika Karla Cotmana v Ljubljani za dež. sodnega svetnika v Ljubljani in avskultanta Stanislava Jenčiča za sodnika v Ložu; nadalje je preimenoval sodnika Ant. Avseca v Ložu na Brdo in Antona Lajovica v Brda v Kranj. Sodnik Fran Pernuš je imenovan za okr. sodnika in sodnega predstojnika na Vrhniki.

Socijalnodemokratični ravnetelj konsumnih društev g. Anton Kristan hoče rešiti Spodnjo Šiško. Na zadnjem shodu se je zavzemal za to, naj občina prevzame vodovod, dočim pa se je na zadnjem občnem zboru vodovodne zadruge toplo zavzemal za zvišanje vodarine, ki najbolj obremenjuje najemnike, po večini delavce, nikakor pa ne lišne posestnike, kar g. Anton Kristan kot lišni posestnik in »proletarec« najbolj ve. G. Anton Kristan tudi zelo nasprotuje soglasnemu sklepu občinskega odbora, naj se zvišajo občinske doklade, vendar pa ni tako prijazen, da bi dal zastopnikom socijalnodemokratične stranke v občinskem odboru spodnješiškem navodila in nasvete, kako naj se izvrše razna občinska dela brez zvišanja doklad. Popolnoma nepotrebna je tudi samohvala g. Antona Kristana, da je on prvi predlagal resolucijo, naj občina prevzame vodovod v lastne roke, ker je vendar napredni občinski svet, kjer je zastopana večina odbora pol. društva »Vodnik«, takoj pri konstituiranju sklenil, da mora občina prevzeti vodovod. G. Antonu Kristanu svetujemo le to, naj ne dela demagoške politike in naj ne glasuje za zvišanje vodarine, ki najbolj obremenjuje — delavce.

Zgodovinski spomin — kam je izginil? V svojem vabilu k zletu na Ahčevo goro pri Turjaku na dan 22. t. m., ko se tam praznuje god sv. Ahca in hkratu slavi spomin na krščansko zmago nad Turki izza dne 22. ržnega cveta 1593. leta, omenja »Dan«, da se bo tam brala »maša v krasnem plašču, ki ga je nosil turški paša Hasan«. Božjepotnikom, ki imajo vero v to poročilo, naj služi v pojasnilo, da je ta trditve iluzorična. — V ljubljanski stolnici se pač hrani kazala, štola in manipula, ki je narejena iz originalnega plašča Hasanpašinega. Pristnost te oprave svedoči napis na koščku pergamenta, ki je v plašču pritrjen. V tej opravi mašujejo v stolnici na vsakoletno Ahčevo. Ornat, oziroma bivši Hasanpašin plašč je brokat, najbrže flandrijskega izvora; dno mu je temnordeče in vijoličasto; svilena tkanina je prevezana z zlatom, a ornamentika — arabske, svetlovišnjeva in žoltzelena. Ker ga je bil čas silno ogledal, so ga leta 1655. popravili in to obliko nosi še danes. — Turjačani so v spomin na slavno zmago, ki jo je s hrvaškim banom Tomažem Erdödiem skupno pribojeval kranjski plemič Andrej Turjaški na sv. Ahca dan 1593. leta, sezidal temu ugodniku božjemu domu na gori kapelico in vsako leto praznovali obletnico bitke s svečano mašo, streljanjem iz topov in ljudsko veselico. Narodna tradicija trdi, da so pri tej maši rabili, oziroma rabijo še dandanes plašč, ki so ga zmagovalci vzeli mrtvem Hasan paši, — toda to poročilo je zelo problematično. Mogoče je pač, da je dala zmagovalna gospoda iz zaplenjenega plašča Hasanpašinega prirediti več mašnih oprav in tudi eno za spomin poslala na Turjak, a o tem ne najdemo ničesar zabeleženega. In če je to tudi historična resnica, tistega originalnega starega plašča nj več na Ahčevi gori ali na Turjaku. Iz najkompetnejšega vira mi je namreč znano, da se je pred nekoliko leti na zahtevo škofijskega ordinarijata oni ornat poslal v Ljubljano, kjer so ga primerjali s pristnim stolničnim in ugotovili, da se od ljubljanskega povsem razlikuje v snovi, barvi in ornamentiki. — Drugod se mi je pravilo, da je čisti starček izginil s Turjaka brez sledu in brez tira. Bog si ga vedi, kdaj in kdo je eventualno pobasal to znamenitost in zakrivil bogoskrunski rop nad cerkvijo in kranjsko kronovino, da se je okoristil z nekaj božjaki? Žalostno, a vendar resnično pa je, da nam brezvestni lopovi in rokovnjaški izkoriščevalci zapravljajo častite starine iz gole dobičkaželjnosti in umazane samogoltnosti. Kontrole ni nikjer nobene, ali je vsaj kaj nedostatna. Turjaški grad na priliko je nekoč slovel radi svoje razsežne orožarne. Danes najdete v njegovem zapadnem stolpu le še nekaj neznanih fragmentov starih pušk-dolgo-

cevk na kremen in par razbitih modelov malih topov. Ohranilo se je do cela malo orožja, ki ga zdaj rabijo za dekoracije po grajskih dvoranah: nekaj helebard, mečev in hlapčevskih šlemov. Najzanimivejše in dobro ohranjen je en edini viteški šlem, dolg dvoročni meč in osmanska krivljenka z napisom v turškem jeziku (damaščenka). Kam je prešlo vse drugo obilno napadalno in branilno orožje: bodala, kopja, buzdovani, oklepi, ščepi, topovi, verižne košulje, krila itd.? Star domačin mi je pripovedoval, da je v polpretekli dobi neki grajski upravnik prodajal za staro železo kovačem, ki so je odvažali kar na celih vozeh! Tako se pri nas dela s starinami! Dobro še, da ne pridriprav ni napravil ali uničil nagačenih mehov raz lobanje Heriberta Turjaškega in Friderika Višjegorskega, ki sta padla kot junaka pri Budaški dne 22. kimavca 1575. leta. — Žalibog, so kompetentni činitelji sami največji nebrizniki, ki ne vidijo nič, ne slišijo nič!

Harambaša.

Kako usmiljeni bratje pokopujejo mrliča. Iz Kandije se nam poroča: Kakor že večkrat, smo tudi v nedeljo popoldne pri bolnici naših usmiljenih bratov videli prizor, ki vzbuja nevoljo zaradi pijetete do umrlih. Nesli so nekega v bolnici umrlega reveža na smihelsko pokopališče, kjer začne človek nehoti premišljevati je-li število na zavodu usmiljenih bratov zdravljenih v soglasju z izkazom v letnem poročilu. Mrlič je bil v navadnem zaboju, preko katerega je bil pogrnen prt s križem. Nosilci so komodno kadili in se pogovarjali, duhovnika nobenega, kakor je to pri bogatinih navada. Ko je ta »sprevod« šel mimo nekega ob cesti ležečega pijanca, je eden dejal: Le hitro tega zanesite, potem pridite pa še po tega-le nazaj. Če ne že zaradi pijetete do revnega mrliča, vsaj zaradi lepše reklame za zavod sam bi bilo priporočati, da takih »sprevodov« ne vidimo več.

Sprememba posesti. Nekdanjo Zegatovo hišo ob stari državni cesti blizu deželne kmetijske šole v Kandiji, v zadnjem času last mesarja in gostilničarja Windscherja je kupil zavedni narodnjak, pečar Klemenčič za 14.800 K. K tej prodaji spada tudi prostor, kjer so novomeški Nemci imeli svoj Lavn-tennis. Novi lastnik si na tem prostoru zgradi moderno tovarno za izdelovanje pečarskih izdelkov. — Graščino Srebrniče, last pokojnega deželnega stavbnega svetnika Witschla (sedaj njegove vdove) je baje kupil neki Dunajčan za 80.000 K. Rodbina Witschl se preseli v novo vilo v Kandijo.

Kinematograf »Ideal«. Danes nov velezanimiv spored s senzacijo cigansko dramo »Zuma«. Ostali spored je sledeč: »Žurnal Pathe«, (najnovejši dogodiljaji itd.) 2. »Luka z lecta« (komično). 3. »Dresirane opice in psi« (varietetni film). 4. »Rudarski blagor« (drama, samo popoldne). 5. »Moric je bolan« (velekomično s Princem). — Od petka do ponedeljka predvajala se bo velika detektivska učinkovitost »Skrivnost Chateau Richmonda«.

Preiskava mleka. Tržno nadzorstvo je danes ob 5. jutraj na Marije Terezije cesti z ozirom na zasirjenost in snažnost preiskalo mleko. Preiskali so pri 78 strankah z lakto-denzimetrom 1260 litrov mleka. 255 litrov se je z ozirom na snažnost mleka prečedilo in je bilo v štirih slučajih čisto (snažno) sicer pa več ali manj nesnažno (smetno). Zasirjenosti ni bilo v nobenem slučaju.

Ogenj v sobi. Snoči okoli pol 7. so opazili ogenj v stanovanju strojevodje Ivana Štajerja na Starem trgu št. 9. O tem je bilo obveščeno reševalno in gasilno društvo, ki je bilo takoj na licu nesreče in ogenj pogasil. Ker ni bilo nikogar doma, so morali v stanovanje vdreti, in bi bil rdeči petelin brez dvoma napravil nedogledno škodo, ako bi stranke ne bile ognja pravočasno opazile in obvestile rešilne postaje. Ogenj je menda nastal vsled tega, ker se je bil unel neki zazidan tram, ki je v stiku s cevjo od štedilnika. Radovednega občinstva se je bilo nabralo toliko, da je bil vozni promet zelo oviran.

Prepelica je ušla na Sv. Petra cesti št. 4. II. nadstr. Kdor jo vjame, se prosi, da jo prinese na omenjeno stanovanje.

Narodna obramba.

Pomagajmo družbi sv. Cirila in Metoda! Vsako leto nabirajo Nemci ob obletnici Schillerjeve smrti za nemški Schulverein. Tudi mi Slovenci imamo vsako leto narodni praznik, to je dan 5. malega srpana, god sv. Cirila in Metoda. Na ta dan naj se vsepovsod, kjer bivajo naši rojaki, pobira za Družbo. Vsakdo naj daruje na ta dan

„mal dar družbi na altar“. Ako daruje le 10 h, dobi družba vsako leto nad 10.000 K. Prav umestna pa je ideja ljubljanskih ženskih podružnic. Te so sklenile, da se bode praznik sv. Cirila in Metoda obhajal kot narodni praznik v obliki cvetličnega dne. Vse podružnice prosimo, naj, kjer koli razmere dopuščajo, uvedejo praznovanje naših blagovestnikov s cvetličnim dnevom.

Za Ciril Metodov obrambni sklad se nadalje prijavili sledeči p. n. gg. in društva: 1096. Hranilno in posojilno društvo v Ptuj (Plačalo 200 K); 1097. Klub slovenskih bicklistov v Ljubljani (plačal 200 K).

Ciril Metodove podružnice, ki so pobrale članarino za letos, ali vso, ali deloma, naj blagovolijo nabrati denar poslati po polnični vodstveni blagajni v Ljubljani.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani opozarja tem potom, da so prispevki iz nabiralnikov vedno manjši. Nabiralnikov je po vsem Slovenskem razposlanih več tisoč ter vedno se odpošiljajo še novi. Dohodkov pa je vedno manj. Ali se temu ni čuditi? Kaj je pravi vzrok, da je tako malo prispevkov? Vodstvo stori svojo dolžnost; odposlani nabiralniki pa so večinoma predobro shranjeni, ali v kaki omari, ali so pa na nevidnem prostoru. Umestno bi bilo, da bi prevzele oskrbovanje nabiralnikov podružnice. Lena ta način bi se doseglo več prispevkov.

Društvena naznanila.

Izredni občni zbor »Slovanskega kluba« se je vršil snoči v restavraciji pri »Zlatorogu« v klubovi sobi. Na dnevnem redu je bila razprava o spremembi pravil. V imenu odseka, ki je prevzel nalogo razmeram in času primerno preurediti društvena pravila je poročal g. dr. Anton Gosak. Po živahni debati, ki so se je udeležili malodane vsi navzoči člani so bili z nekaterimi spremembami sprejeti vsi odsekovi predlogi. Najvažnejša sprememba se nanaša na članarino, ki se vsako leto na novo določa. Za letos se je določila članarina v znesku 12 kron na leto, da se s tem tudi manj premožnim slojem omogoči pristop k društvu. Važna je tudi določba, da sprejema in odklanja prijave za pristop odbor brez vsake apelacije. Spremenjena pravila so bila nato soglasno sprejeta, nakar je predsednik g. ravatelj Ivan Hribar občni zbor zaključil. Po občnem zboru se je vnel razgovor o nameravanem izletu na Balkan, kateri izlet se priredi v drugi polovici meseca avgusta, ako bodo dotlej že poravnani vsi spori med balkanskimi državami. Končno se je govorilo tudi o društvenih legitimacijah, katero vprašanje pa se je prepustilo v rešitev društvenemu odboru.

Veselica v Hribarjevem gaju. Kakor smo že poročali, priredi »Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo« na Kresno nedeljo, t. j. dne 22. t. m., svojo priljubljeno veselico v idiličnem Hribarjevem gaju. Odbor se je potrudil, da ustreže vsem obiskovalcem z dobro pijačo in mrzlo jedjo; za mladino je poskrbel tudi za ples; na programu je tudi zelo imeniten muzej z najnovejšimi senzacijami iz preteklega političnega življenja in še mnogo drugih prijetnih in kratkočnih zabav. Čisti dobiček je namenjen za knjižniški fond. Saj je društvena knjižnica postala javna. Odvisno je le od števila obiskovalcev, da se zopet knjižnični fond poveča in si odbor nabavi več knjig. Kdor je bil kdaj v Hribarjevem gaju na društveni prireditvi, se je gotovo dobro zabaval; zato pride tudi letos in pripelje mnogo prijateljev seboj.

Kresna veselica. Veselični odsek ljubljanskega Sokola vsledno prosi vse brate Sokole in druge prijatelje Sokolstva, ki imajo na svojih vrtovih kaj cvetk odveč, da jih podarijo društvu. Cvetke naj se blagovolijo prinesiti v nedeljo, dne 22. t. m. dopoldne v restavracijo Narodna doma.

Na rednem občnem zboru Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani, ki se bode vršil v ponedeljek dne 30. junija v posvetovalnici mestnega magistrata, bode na dnevnem redu posebno važna točka, ustanovitev podružnice zavarovalnice proti nezgodam v Ljubljani in ustanovitev meščanskih šol na Kranjskem. Obe točki sta za ves obrtni stan zelo važnega pomena in želeji je, da bi se obrtniki, ki morajo imeti svoje delavce zavarovane v zavarovalnici proti nezgodam v Trstu in katerim se je od strani zavarovalnice zgodila kakšna krivica, da se zglaše pri zveznih delegatih ali pa svoje pritožne sporoče pisмено na načelstvo Zveze. Gospode delegate se pa opozori, da se polnoštevilo udeleževanja občnega zbora.

V ponedeljek, dne 30. junija t. l. ob 11. uri dopoldne se vrši v dvorani mestnega magistrata povodom 10letnice Zveze kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani slavnostno zborovanje. Na to zborovanje so s posebnimi vabilom vabljene vse obrtne zadruge iz Kranjskega, Spodnjega Štajerskega, Primorskega in Goriškega. Zeleti je, da se zlasti vse obrtne zadruge iz Kranjskega udeležijo po svojih zastopnikih. Ob tej priliki se bode pokazala jasna slika, koliko združenj je na Kranjskem, ki se prav nič ne zanimajo za združeno življenje in katerim je kaj za razvoj in napredek obrtnega združništva. Radi pregleda želi načelnik Zveze, da bi neveljanje zadruge svoje zastopnike že vnaprej pisмено priglasile z imeni in številom.

K banketu, ki se vrši povodom 10letnice Deželne zveze kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani v ponedeljek dne 30. junija ob 1. uri popoldne na vrtu hotela Tratnik, se je zglasiti pisмено ali ustmeno pri načelniku Zveze, g. Engelbertu Franchettiju, in istočasno izročiti znesek 3 K za kuvert brez pijače, do četrtega, 26. junija, ker se na poznejše zglasitve ne more več ozirati. Banketa se lahko udeležijo vsak posamezen obrtnik in prijatelj obrtnega stanu, kakor tudi njih gospe in hčerke. Kakor se čuje, je za to prirediteljev precej zanimanja in pričakovati je precejšnjo udeležbo. Ako se zgledi več izvenkranjskih obrtnikov k tej prireditvi, se njim na čast priredi v nedeljo, 29. t. m., komers, ki bode pa pravočasno naznanjem potom časopisov.

Književnost.

— »Slovenski Trgovski Vestnik«, glasilo slov. trg. društva »Merkur«, slov. trg. društva v Celju in slov. trg. in obrtnega društva v Mariboru ima v svoji 6. številki sledečo vsebino: »Določilo o trgovskih potnikih«, »Napoved za odmero občne pridobnine za prihodnjo priredbeno dobo«, »Praktična geologija«, »Trgovska korespondenca«, »Odlomki iz trgovske korespondence«, »Nekatera poglavja iz finančne vede«, raznoterosti in drugo.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Mladi dolgoprstnež. France Triller se je učil pri Francetu Roderu v Kranju čevljarstva obrta. Slaba fantova vzgoja ga je privedla do tega, da je postal tat. Jemal je svojemu mojstru v večkratnih ugrabkih denar, in sicer iz odprte, deloma pa tudi iz zaklenjene miznice. Kakor mojster trdi, mu je fant najmanj do 100 K izmaknil. Obdolženec priznava, da je zaklenjeno miznico z nekim jeklenim brusilom odpiral. Obsojen je bil na 2 meseca težke ječe.

Otrok utonil. V bližini kakih 25 korakov, se nahaja pri Logarjevi hiši v Studoru že več desetletij plitva, kake 2 metra dolga mlaka, katera je postala usodepolna za 21 mesecev starega sina Marije Logar. Dne 26. aprila so šli vsi domači na polje, ostala je doma le vžitkarica Helena Logar, ki bi morala varovati otroka. Otrok je zašel v to plitvo vodo in utonil. Sodišče je kaznovalo malomarno starko z 1 tednom zapora.

Smrtna obsodba. Pred porotnim sodiščem v Bolcanu se je končala dvadnevna obravnava proti ključavničarskemu pomočniku Josipu Nietschu in delavcu Jos. Stokitschu, ki sta umorila posestnika in izvoščeka Rombaldija. Porotniki so potrdili vprašanje glede roparskega umora in sodišče je obsodilo Stockitscha v smrt na vislicah, Nietscha pa na 12 let težke ječe.

Razne stvari.

Dunajska univerza. Profesor stare zgodovine in epigrafike na dunajski univerzi, dr. Evgen Borman, bo absolvirval v letu 1913/14. akademično častno leto.

Umrl je, kakor poročajo iz Brna, v Topolanu 68letni bivši mladodoljski državni in deželni poslanec Josip Vyhodil. Mož je bil ustanovitelj mladodoljske kmečke zveze na Moravskem.

Zagoneten samomor. Iz Petrograda poročajo, da se je ustrelil v Varni državni kapitan Evigincev. Vzrok samomora prikrivajo, kar vzbuja v vseh krogih veliko pozornost.

Nesreča na vojaškem strelišču. Na vojaškem strelišču Neptun pri Rimu so našli trije vojniki granato, ki se še ni razletela. Med potjo, ko so nesli v vojašnico, je granata eksplodirala in smrtno ranila vse tri vojake.

Zastrupil se je v Draždanih 28letni pisatelj Benno pl. Kleist, član znane plemenske rodbine tega imena. V poslovnih pismih navaja kot vzrok samomora bolezen živcev.

Nesreča pri streljanju. Pri strelnih vajah v Vladivostoku se je razletela zaklopnica pri velikem topu. Top je popolnoma razneslo, trije topničarji so obležali na mestu mrtvi, 6 pa jih je težko ranjenih.

Morilec očeta. V Monakovem je ustrelil medicince Vogl svojega očeta, znanega rentirja in hišnega posestnika Andreja Vogla. Sin prizna zločin in trdi, da je ustrelil očeta v hipu strašne razburjenosti povodom nekega prepira zaradi družinskih razmer.

Rembrandtova slika za en milijon frankov. Na dražbi Steengrachtove galerije v Parizu je bila prodana Rembrandtova slika »Betsabe« za en milijon frankov. Zanimivo je, da je bila ta slika prodana v 17. stoletju za 245 goldinarjev, l. 1791. za 1200 frankov in l. 1848. že za 7880 frankov.

Nasilen poročnik. Na kolodvoru Ilidže v Bosni sta trčila skupaj v veliki gneči občinstva poročnik Z. in uradnik H. Po kratkem prerakanju je potegnil sirovi in oholi častnik sabljo in udaril uradnika po glavi tako silno, da mu je prizadjal globoko rano od ušesa do ust. Uvedla se je stroga preiskava.

Umor in samomor v knjigarni. V knjigarni Weinfurter v Pragi je ustrelil 20letni knjigovodja Vencel Strasirypka z revolverjem 24letno blagajničarko Marijo Wahra. Dekle je obležalo na mestu mrtvo. Na to je ustrelil napadalec še samega sebe in tudi obležal mrtve. Marilec Strasirypka je brat onega četovodje, ki je pomlad v Nevesinjah v Bosni ustrelil v hipni blaznosti več vojakov-tovarišev, pri čemer je bil tudi sam ustreljen.

Dobro misel je imelo društvo za gojitev umetnosti in Offenbachu. Namenilo je 20 umetniških slik, originalov in reprodukcij, v okvirjih kot nagrado za najboljši odgovor na vprašanje: »Katera slika mi najbolj ugaja v umetniškem zavodu Stadelovom v Frankfurtu in zakaj?« Nagrado dobi le šolska mladina iz Offenbacha. S tem se pospeši obiskovanje razstave sploh, razen tega pa bodo obiskovalci tudi bolj razmišljali o slikah, ki so jih videli.

Avanziral za boga. Kdo to doživi? Tako kariero je napravil ranjki japonski general Nogi. Vsakdo se še spominja, kako je umrl ta junaški poveljnik, ki se je v vojni s Rusi tako odlikoval. Junaški mož si je razparal trebuh in znak svoje velike žalosti v trenutku, ko so nesli v Tokiu k zadnjemu počitku truplo bivšega japonskega cesarja Mutsuhita, ki je lani umrl. Zdaj je Nogi postal bog. Duhovniki japonske vere šintoistov so na posestvu umrlega Nogijskega zgradili »cerkev Nogijskega«, s čimer so povzdignili ranjkega za boga. Pobožni romarji zdaj v velikem številu potujejo k novi cerkvi. Pariška »Illustration« prinaša fotografijo te cerkve.

Žalostno mesto. Eden od najbolj znanih ruskih bojevnikov proti tuberkulozi, moskovski zdravnik, dr. Lapšin, je konstatiral, da se mora na temelju zbranega materijala priznati Moskvi žalostna slava, da je ono evropsko veliko mesto, v katerem najbolj razsaja tuberkuloza. Po poročilih antituberkulozne lige je bilo l. 1912. sprejeto v njene bolnišnice 31.579 tuberkuloznih. Najbolj je razširjena tuberkuloza med delavci in obrtniki, torej med onimi, ki najbolj trpe vsled slabih stanovanjskih razmer in ki imajo slabo hrano. Najslabše se godi onim, ki morajo delati v zaduhlih lokalih, polnih prahu. Velik odstotek jetičnih prihaja od velikih čajevih tvrdk. Lahni čajevi prah prav posebno škoduje pljučam.

Kongres za reklamo. V Baltimoru se je te dni sešlo 5000 zastopnikov anončnih zavodov in ameriške industrije, da manifestirajo geslo, da sta »inserirat in reklama prava velemoč v svetovnem razvoju.« Glavna naloga kongresa je bila, izločiti iz reklame vse nepoštenosti in v to svrhu ustanoviti posebno sodišče, ki naj bi razsojalo v vseh ameriških spornih zadevah reklame. Zvečer so priredili ogromen reklamni spreved, na katerega so poslali svoje zastopnike razni industrijski zavodi iz vseh ameriških držav. Fantazijo reklamnih voz si je mogoče predstaviti iz nekaterih podrobnosti. Tako je n. pr. neki trgovec s preprogami poslal velik voz, ki je predstavljal notranjost harema. Krasne odaliske so ležale na divanih, pokritih z dragocenimi preprogami. Mnogo firm je dalo svoje blago zastoj razdajati povsod, kjer je šel spreved.

Umor v cerkvi — duhovnik morilec in samomorilec. Iz Budimpešte poročajo sledečo žalostno dogodbo iz življenja »Uitall« in duhov-

nikov. V Remetevasturu je ustrelil rimsko-katoliški župnik Bojto v cerkvi 23letno ljudskošolsko učiteljico Ano Szentimeryjevo. Nato je pobegnil duhovni morilec iz cerkve na svojo stanovanje, kjer se je ustrelil z lovsko puško v usta. Obležal je na mestu mrtve, tudi učiteljica bo bržkotne umrla. Bojto je 36 let star in je vedno nadlegoval učiteljico. Ta ga je ovadila škofijskemu, uvedla se je preiskava, ki je izpadla za njega zelo neugodno. Bojto je že prej večkrat izjavil, da bo ustrelil učiteljico in sebe.

Bivši častnik vseučiliški profesor. Iz Debrecina poročajo: V Debrecinu je prišel ameriški vseučiliški profesor Aleksander Kaiser, ki je bil pred 25 leti v Debrecinu častnik avstrijske armade, ki pa je izstopil iz armade, da si je mogoče vzeti siromašno nevesto, ter se izselil v Ameriko. Tam je čez leta postal na vseučilišču v Portlandu, v državi Oredonu, profesor nemškega jezika in literature. Po tridesetletni službi je šel v pokoj ter se vrnil v domovino, da tam preživi še svoja zadnja leta.

Namesto knjig kinematograf. V Ameriki bodo v kratkem napravili v šolah poskus s kinematografom, kakor je to predlagal Edison. Uvesti nameravajo osemletno poučevanje s pomočjo filmov. Ta šola, v kateri naj kinematograf nadomesti šolske knjige, bodo v bodočem letu otvorili najprvo v mestu Orange v državi New-Jersey.

Potres v Bolgariji. Po zadnjih poročilih o potresu v Bolgariji je bil potres posebno močan v okraju Tirnovu. V več vaseh, trgih in mestih je razdejal potres več hiš, veliko pa jih je težko poškodoval. Bilo je ubitih in ranjenih tudi več oseb, toda njih število še ni znano. Precej močan je bil potres tudi v Grabovem, kjer je napravil zelo veliko materialno škodo. Tudi je več oseb lahko in težko ranjenih.

Jelen, ki vedno spremlja svojega gospodarja. Na posestvu Eriena v Jarmshagnu so pred letom našli jelena, ki je bil popolnoma oslavljen. V kratkem času se je žival popolnoma vdomačila in živi danes skupaj z lovskim psom, s katerim ponoči tudi skupaj spi. V bližnjem gozdu, kjer je mnogo srn in jelenov, se jelen zelo rad pridruži čredam jelenov, vendar pa se vsak dan vrne zopet k svojemu gospodarju, ki ga sicer vedno spremlja.

Nenavadna smrt dojenčka. Trimesečni otrok znanega florentinskega zlatarja je nenadoma umrl na nepojasnjen način, zato je sodišče odredilo sodniško raztelesenje. Pri raztelesenju so dognali zdravnik, da se je vrnila otroku šivanka med sedmo in sedmo rebro, predrla pljuča in se zapčila v srce. Prišli so na to, da je otrokova stara mati, ki je šivilja, pritisnila dete na srce in šivanka, ki jo je imela zapicoeno v predpasniku, je ranila otroka, ne da bi bil kdo od domačih zapazil nezgodo. Šele pozneje so se spomnili, da je dete pri objemu močno kričalo, ker je čutilo bolečino.

Revolverski strel v cerkvi. Iz Bolcana poročajo: Baron Avgust Sordeau ki je prišel iz Levica, je v hipni blaznosti prišel v kapucinski samostan in je večkrat ustrelil na menihi, ki so prestrašeni zbežali. Barona so končno premagali ter ga oddali v norišnico. Baron Sordeau se je že pred par dnevi pri nekem pogrebu vmešal med gledalce ter tam s svojim čudnim postopanjem vzbudil splošno pozornost. Baron je imel v Levicu ljubavno razmerje z neko deklico, ki pa ni hotela ničesar o njem vedeti in je zbežala v Bolcan. Baron jo je zasledoval ter je vdrl v hišo, v kateri je bila deklica uslužbena, ter imel tam z njo razburljiv nastop. Barona so s silo iztirali iz hiše.

Kako je v nebesih. Jezuit Henrik Henriquez je izdal knjigo, v kateri kar najnatančnejše popisuje, kako da je v nebesih. To pripoveduje s tako gotovostjo, kakor da bi bil ravno prišel z nebes, ker popisuje jih tako-le: »Vsak svetnik ima v nebesih lastno poslopje in Kristus, Gospod sam, ima krasno palačo. V nebesih so samo ravne ceste, ob obeh straneh jih obdajajo visoke, lepe hiše. Angeli nimajo lastnih stanovanj, temveč jih najdejo povsod. Ulice so okrašene s pastirimi preprogami. Slavni umetniki so s krasnimi rezljarskimi, slikarskimi in kiparskimi deli vse znane sveta predstavili na stenah hiš. V nebesih so tudi kopeli, v katerih se kopljejo svetniki in kjer plavajo kakor ribe. Angeli prepevajo lepše kakor naši slavčki. Oblečeni so v krasne ženske obleke in vneto streežjo svetnikom, ki prireajo dostikrat pojedine in ples. Žene se smehljajo v nebesih še vse bolj milo in dražestno kakor na zemlji.«

Stavka v Milanu. Stavka v Milanu se vedno bolj postruje. Včeraj je vozilo po mestu še nad 200 voz.

Danes jutraj pa jih je bilo komaj še sto. Pred shrambo za vozove se je nabrala v ranih jutranjih urah velika množica stavkajočih. Bile so navzoče tudi ženske, ki so preprečile izvoz več voz. Stavkajoči moški in nekatere ženske so se vlegli na tir tako, da vozovi niso mogli iz shrambe. Policija je zaprla več oseb toda zaman, popoldne je vozilo po mestu komaj še 50 voz in še s temi se ni skoro nihče vozil, ker so jih stavkajoči neprestano ogrožali. Stavki so se pridružili tudi skoro vsi kovinarji. Delavnice so zapustili tudi delavci mestne plinarne; poštni uslužbenci brzojavnega oddelka sploh niso prišli v službo in so se končno pridružili stavkajočim tudi skoro vsi stavci. Stavka postaja vedno bolj splošna, ljudstvo je po večini za stavkajoče, vsled česar grozi mestu velikanska škoda.

25letnica vladanja nemškega cesarja. Včeraj je slavil nemški cesar Wilhelm 25letnico svojega vladanja. Iz Berlina poročajo o tem približno sledeče: Mesto se je odelo v slavnostno obleko, vse prodajalne, obrtvališča, šole in uradi so zaprti. Večtisočglava množica hodi po mestu, ki je okrašeno s slavoloki, zelenjem in cvetjem. Dopoldne je sprejel cesar s cesarico čestitke princev in princezin ter dvora. Nato je sprejela cesarska dvojica čestitke državnega ministrstva z državnim kancelarjem na čelu, zveznega sveta, predsedstva državnega zbora, gosposke in poslanske zbornice, poslanike in diplomatične zastopnike in še več drugih. Nato je sprejel cesar velikega admiralca princa Henrika pruskega na čelu deputacije častniškega zbora in uradnikov mornarice, ki mu je v imenu mornarice podarila srebrnega orla za prapor cesarjeve jahte Hohenzollern. Po 12. uri je šel cesar, spremljan od svojih šestih sinov in svojega zeta, peš v Zeughaus, kjer ga je pozdravila častna stotnija 2. gardnega polka, pri čemer je oddala ena baterija 1. gardnega topniškega polka 101 strel. Cesar Wilhelm je dal prebrati armadno povelje cesarja Franca Josipa. Cesar je sprejel nato v posebni avdijenci Carnegija, ki mu je čestital in kateremu je cesar odgovoril da upa, da bo minilo še 25 let v miru. Cesar je podelil povodom te slavnosti več odlikovanj, prejel pa je tudi več daril, ki reprezentirajo ogromne vsote, skupno več milijonov mark. Dobil je nebroj čestitk tudi iz inozemstva, za katere se je posebno zahvalil.

Telefonska in brzojavna poročila.

Avstrijski parlament proti čestitki nemškemu cesarju.

Dunaj, 17. junija. Poslanska zbornica je danes nadaljevala drugo čitanje proračunskega proročaja. Začetkoma se je nameraval predsednik dr. Sylvester spominjati jubileja nemškega cesarja in izreči v imenu parlamenta cesarju Viljemu čestitke. Predno se je seja začela, se je izvedelo za predsednikov namen. Vsled tega so se iz zbornice odstranili vsi Poljaki in mnogo Čehov. Ostali slovanski poslanci so obvestili predsednika dr. Sylvestra, da bi morali glasovati proti predlogu, da se cesarju Viljemu izreče čestitka. Ker se je dr. Sylvester bal blamaže, je svoj prvotni namen opustil in se ni niti z besedico spominjal Viljemovega jubileja. Med manjšinskimi govorniki je nastopil tudi klerikalni poslanec Verstovšek, ki je zabavljil čez parlament in stranke vladne večine. Poletnega zasedanja parlamenta ne bo.

Dunaj, 17. junija. Poljaki so danes izjavili, da ne zahtevajo, da bi se radi galskih deželnozborskih volitev prekinilo parlamentarno zasedanje in da so pripravljeni dovoliti, da se takoj prične razprava o malem finančnem načrtu. Za ta slučaj groze češki agrarji v Malorusi z obstrukcijo. Zato je izključeno, da bi parlament zboroval dalje kakor do 20. t. m.

Uradniki in nemški poslanci. Dunaj, 17. junija. Danes je intervenirala v parlamentu deputacija uradniških društev, da bi se uradniška pragmatika uveljavila s 1. julijem. Med deputacijo in načelnikom nemškega Nationalverbanda dr. Grossom je prišlo do ostrega nastopa. Deputacija je namreč očitala nemškim poslancom, da so s svojo neumestno taktiko onemogočili pravočasen sprejem uradniške službene pragmatike.

Dogodki na Balkanu.

Srbska vlada in bolgarsko-srbski spor.

Belgrad, 17. junija. Ministrski predsednik Pašić se je odločil da ne

podam demisije. V političnih krogih se ta odločitev splošno tolmači tako, da je srbski kabinet trdno odločen vstrajati na znanem srbskem stališču, da Srbija pod nobenim pogojem ne izroči Bolgarski Vardarske obmejne črte. Vse stranke so edine v tem in odločilni politični krogi izjavljajo, da ga ni v Srbiji državnik, ki bi se mogel odločiti za drugo alternativo. Situacija se smatra za kritično, ker je Bolgarska tudi še sedaj tako intransigentna kakor je bila v začetku. Za to tudi ni videti nobenega izhoda iz velekritičnega položaja. — Iz Sofije je vrh tega prispela vest, da se Bolgarija ne namerava udeležiti petrogradskega sestanka ako se v naprej ne zagotovi, da se bo sestanek tikal samo onega pogodbeno spornega ozemlja.

Bolgarija in petrogradski sestanek.

Sofija, 17. junija. Tukajšnji politični krogi zatrjujejo, da še ni gotovo, kedaj se bo vršil petrogradski sestanek balkanskih ministrskih predsednikov. Preden se Bolgarska tega sestanka udeleži, zahteva garancije, da se v Petrogradu ne bo reševalo drugo vprašanje, kakor ono o skopeliskem sandžaku. Tudi potovanje min. predsednika dr. Daneva v Petrograd je zvezano z velikimi težavami in je pred vsem odvisno od demobilizacije na bolgarsko-srbski meji. Ta demobilizacija pa je mogoča samo, ako Srbija odpokliče svojo vojsko iz Bitolskega okraja. V poučenih krogih zatrjujejo, da bo nastal v situaciji precejšen preobrat, čim bo znan bolgarski odgovor na srbsko noto glede revizije zavezniške pogodbe.

Bolgarski odgovor na srbsko noto.

Belgrad, 17. junija. Bolgarska vlada je izročila srbski vladi odgovor na njeno noto glede revizije bolgarsko-srbske zavezniške pogodbe. Vsebinsa odgovora še ni znana. Zatrjuje pa se, da je odgovor skozi in skozi negativen.

Grško-bolgarski spopad.

Sofija, 17. junija. 7 grških batalionov se je skušalo izkrcati v Orfanskem zalivu. Vnel se je ljut boj, ki je trajal več ur. Končno so se Bolgari morali umakniti.

Dnevno povelje vojvode Putnika.

Belgrad, 17. junija. V inozemskih listih razširjena vest o dnevnem povelju, ki ga je baie izdal na armadno vojsko Putnik je od kraja do konca izmišljena.

Anglija vpliva na Bolgarsko.

London, 17. junija. Angleška vlada je Bolgariji nujno nasvetovala, naj se pridruži srbskemu predlogu glede demobilizacije. Bolgarska je ta nasvet odklonila.

Sodba ruskega častnika o bolgarski in srbski armadi.

Petrograd, 17. junija. »Birževija Vjedomosti« priobčujejo izpod pera generala E. M. Domanskega, ki se je pravkar vrnil z Balkana in ki je natanko preštudiral razmere v bolgarski in srbski armadi, sodbo o kakovosti teh dveh slovanskih armad. General Domanski piše med drugim: Kdo bo izšel iz vojne kot zmagovalac, ako pride do oboroženega spopada med Bolgarijo in Srbijo? Točen odgovor na to vprašanje ni mogoč. Toda sedaj v Rusiji razširjeno mnenje, da so Bolgari mnogo močnejši kot Srbi, je nesporno napačno. Srbska artilerija je znatno silnejša od bolgarske, zlasti kar se tiče častniškega osebja. Takisto tudi Bolgari nimajo nobene konjenice, dočim ima Srbija primerno število dobro izvežbane kavalerije. Kar se tiče številne nadmoči Bolgarov, je treba uvaževati, da se morajo zavarovati tudi proti Grški in najbrže tudi proti Rumunski, ker le-ta pač v novi vojni ne bo ostala nevtralna. Bojna kakovost obeh armad je zelo visoka. Moje mnenje je, da stoji glede organizacije in pripravljenosti srbska armada veliko višje. Edino ena okolnost je, katera dela Bolgare izredno močne, ta je, da imajo tako nadarjenega vojskovodjo kakor je general Radko Dimitrijev. Za slabo stran Srbov smatram jaz njihovo obrambno taktiko. Srbi govore: Naj nas Bolgari ne napadejo. Srbi pri tem ne uvažujejo, da daje smotrna ofenziva kolosalno nadmoč. Sicer pa poudarjam vnovič, da je srbska armada naravnost prekrasna. Ko sem vprašal srbske častnike, kdo jih je naučil vsega tega, kar sem videl dobrega pri njih, so mi z lokavim nasmehom odgovarjali: Grof Aehrenthal.

Homatije v Carigradu.

Carigrad, 17. junija. Morilec Mahmuda Šeketa paše Nazim, ki je bil že aretiran, je ušel iz ječe. Včera so aretirali bivšega predsednika vojne sodišča Sulejmana pašo. V stambulskem predmestju v Mustaf paši so odkrili veliko zalogo bomb

V kavarni »Central« koncertuje danes zvečer in vsak dan na novo došla dunajska damska kapela.

Gospodarstvo.

— Vzroki podražanja mila. Če se zasleduje rast cen za toščobe tekom zadnjih 10 let, pride se do zaključka, da se je podražilo skoraj za 100% olje iz palmovih jader in kokosovih oreh, ki prideta poglavito v poštev za izdelovanje najboljšega mila. Povprečno je stalo (za 100 kg čist Hamburg) olje

iz palm. jader iz kokos. oreh
s Ceylona s Cochina
1903 57— 56:25 61:75
1907 81:25 88— 96:75
1910 93:75 97— 102:25
1913 96:50 101:25 107—

Ta rast cen za surovine je vzrok, da so se morale cene milu tekom zadnjih let večkrat zvišati, da so dosegle sedaj najvišjo stopnjo in da se podražujejo sedaj tudi boljši pralni praški, katerim se niso spreminjale do sedaj cene. Vzrok za to izvanredno podražanje toščob leži v nenavadnem razvoju nemške in angleške industrije z margarino, ki porabi veliko množino olja iz palmovih jader in kokosovih oreh in ga odtegne industriji z milom, ker ni tako ovirana v porabi hranilnih sredstev kakor pa avstrijske tovarne.

Poslano.*

Pojasnilo in svarilo obči javnosti.

Ob nesrečni smrti mojega prijatelja gospoda Antona Jerančiča se je po Ljubljani in okolici začela po zlobnih jezikih trositi neresnična in zame hudo žaljiva vest, češ, pokojni Jerančič je moral umreti, ker je meni podpisal menico za celih 40.000 kron in pred smrtjo dobil od odvetnika pismo in zaradi tega postal zamišljen itd.

Izjavljam javno, da je vsaka vest te vrste popolnoma brez vsake podlage, ker mi blagi pokojnik Anton Jerančič nikdar niti ene kronice ni ne posodil ne podpisal, ker ga tudi nikdar za to nadlegoval nisem, nikar pa da bi mi podpisal menico, kakor hočejo vedeti obrekljivci, kar za celih 40.000 kron.

Da je ta zlobno zatročena govorica popolnoma neresnična in iz škodljivosti izvirajoča, lahko potrdijo tudi vsi sorodniki pokojnika.

Torej obrekljavci: jezik za zobmi ali pa gremo pred sodišče!

V Ljubljani, dne 17. junija 1913.

Josip Plankar,

posestnik in gostilničar v Ljubljani.

Sorodniki:

Gabrijela, Alojzij, Viljem Jerančič

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Prečitane časopise v šentjakobskem okraju

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v društveni sobi, Vožarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bero.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 12. junija: Anton Činkole, dninar, 41 let. — Marija Bogataj, postrežnica, 60 let.

Dne 13. junija: Marija Marinšek, dninarica, 72 let. — Viktor Stalowsky, sin postajnega mojstra, 9 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Serravallo^{vo}

železnato Kina-vino
Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom z zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepeča živce, poboljša kri in je

rekonvalescentom in melokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

»Izborni okus.«
Večkrat odlikovano.

»Nad 8000 zdravniških spricval.«

J. SERRAVALLO, c. in hr. dvorni dobavitelj TRST-Barkovlje.

87

Podpirajte dijaško podporno društvo „Radogoj“ v Ljubljani.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 17. junija 1913

Mališbni papirji.	Denar	Blagovna
4½% majeva renta	82:60	82:80
4½% srebrna renta	85:60	85:80
4½% avstr. krona renta	82:90	83:10
4½% ogr.	81:50	81:70
4½% kranjsko deželno posojilo	—	94:50
4½% k. o. češke dež. banke	86—	87—

Srednje	452—	464—
Srednje iz 1. 1860 %	452—	464—
„ 1864	659—	671—
„ tiske	283—	293—
„ zemeljske I. izdaje	279—	289—
„ II.	250—	260—
„ ogrske hipotečne	235—	245—
„ dan. komunalne	477—	487—
„ avstr. kreditne	474—	484—
„ ljubljanske	64:50	69:50
„ avstr. rdeč. križa	55—	59—
„ ogr.	32:10	36:10
„ bazilika	25:75	29:75
„ turške	232—	235—

Belina.	413—	417—
Ljubljanske kreditne banke	413—	417—
Avstr. kreditnega zavoda	621—	622—
Dunajske bančne družbe	512:50	513:50
Južne železnice	123:75	124:75
Državne železnice	712—	713—
Alpine-Montani	930:50	931:50
Češke sladkorne družbe	340—	344—
Zivnostenske banke	263:25	264:25

Valute.	11:42	11:47
Cekini	11:42	11:47
Marki	118:10	118:30
Franki	95:65	95:80
Lire	93:35	93:55
Rublj.	252:75	253:75

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 17. junija 1913.

Termin.			
Pšenica za oktober 1913.	za 50 kg	11:26	
Rž za oktober 1913.	za 50 kg	8:97	
Oves za oktober 1913.	za 50 kg	8:63	
Koruza za julij 1913.	za 50 kg	8—	
Koruza za avgust 1913.	za 50 kg	8:10	
Koruza za oktober 1913.	za 50 kg	7:57	

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 3062 Srednji dnevni tlak 736 mm

Junij	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
16.	2. pop.	742:2	18:8	p. m. jvzh.	pol oblak.
„	9. zv.	741:9	14:8	sl. jvzh.	„
17.	7. zj.	741:5	10:3	slab jug.	brezobl.

Srednja večerajšnja temperatura 15:2°, norm. 17:9°. Padavina v 24 urah 0:0 mm.

Zahvala.

Za vse dokaze presrečnega sočutja ob smrti preljubne in nepozabne naše soproge, ozir. sestre, vsakine in tete, gospe

Ljudmile Ham roj. Marinko

se najpresrečneje zahvaljujemo. V prvi vrsti bodi iskrena zahvala preč. gosp. župniku trnovskemu Ivanu Vrhovniku za tolažilne obiske predrage nam pokojnice, dalje Pogreb-nemu in podpornemu društvu c. kr. poštini uslužbenec, pevskemu društvu »Ljubljanski Zvon« za genljive žalostinke, vsem darovalcem prekrasnih vencev, naposled pa vsem res mnogobrojnim pogrebem, ki so s tako obilo udeležbo počastili pokojničin spomin.

Tako vsestransko izkazano sočutje nam je ob teh bridkih dneh v veliko tolažbo.

Vsem stotera zahvala!

V Ljubljani, dne 17. junija 1913.

Žalujoči sorodniki.

2163

2163

2163

2163

2163

2163

2163

2163

2163

2163

2163

2163

2163

2163

!! 500 kron !!

Vam plačam, ako Vam moj uničevalec korena mazilo »Ria« ne odstrani brez bolečin v 3 dneh kurjih oces, bradavic in otiščancev. Lonček z jamstvenim pismom 1 krono. — Komeni, Nočice (Kaschan) I. Postfach 12/64, Opzha. 616

Motorno kolo

Puch 3 1/2 HP, dobro ohranjeno, 2162

se ceno prodaja.

Peter Škafar, Rimska cesta št. 11.

VOZNIKI!

Odda se voznja

3000 kubičnih metrov okroglega in tesnega lesa iz gozda na kolodvor, po dobrih potih. 1967

Vprašanja na upravištvu »Sl. Naroda«.

1351

se priporoča

hotel Hinko Kosič

Trst, ulica Carradori št. 15,

5 minut oddaljen od južnega kolodvora.

Restavracija

ulica Carradori 18 (vogal ulice Ghega),

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

2161

Dijaki

se sprejmejo v skrbno nadzorstvo

pri rodbini 2156

Herman Huss, Turjaški trg št. 1.

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

2156

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštne prosto.

ANTON SCHUSTER

:: Konfekcija ::

za dame in deklice,

bluze, modno blago, sukno, platno, garniture, preproge, šerpe, rute, pletl.

Krapinske toplice (Hrvaško) zdravijo protin, revmatizem ishias.

Prospekte in pojasnila daje zastoj ravnateljstvo.

Proda se veleposestvo

zapisano v deželni deski, **Krupa, pošta Gradac, okraj Metlika na Kranjskem** v izmeri 300 orolov, od teh okoli 132 orolov izbornega polja (rdeča glina), logov 168 orolov 20—80 let starega gozda, vse v enem kompleksu okoli grada; višina nad morjem 130—150 m. Podnebje toplo, železniška postaja Gradac in železnica že grajena 10 minut oddaljena. Iz gozdov, če se posekajo, se lahko napravijo zelo rodovita polja, loke, vinogradi. Grad s 36 prostori v I. nadstropju, mlinom pod gradom na 5 tečajev, vodna sila za veliko žago. Prospektirala bi tudi tovarna za parkete in tudi pivovarna, ker so mrzle kleti pri roki. Cena z vsem fundusom in konstruktom kron 250.000.—. Proda se tam tudi zelo donosna opekarna za K 15.000.—. Ponudbe na **Pozemkova banka v Pragi (Češko)** in od 16.—30. junija tudi njenemu zastopniku na Krupi.

Radioaktivno termalno vodo

Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelc 38°C, ki daje v sekundi 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem. Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in **močvirne kopeli**. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno **kopališka uprava**. 1178

Lepo meblirana soba

s posebnim vvhodom event s hrano
se odda v
Sodni ulici št. 4, II. nadst. desno.

restavracija

pod ugodnimi pogoji takoj v najem.
Kje, pove uprav. »Slovenskega Naroda«
2138

Zavod za pohištvo

Fran Doberlet v Ljubljani,

Franciščanska ulica 8

priporoča pohištvo vsake vrste
solidne izvršitve in po nizki ceni.

G. Skrbic

Zagreb, Ilica 40.

Tvornica žaluzij
rolet, lesenih in
železnih vetrnic
Telefon 492.
Ceniki in troškovnik
na zahtevo brezplačno.

Ženitna ponudba!

Dobrosrčen, inteligenten, mlad posestnik in trgovec čedne vnanosti, v prijazni vasi blizu mesta z dohodki čez pet tisoč in z gotovo lepo prihodnostjo se želi v svrhu ženitve spoznati z izobraženo, domače vzgojeno 20—27letno gospico neomadeževane minulosti, dobrega zdravja, večšo gospodinjstvo in z veseljem do trgovine. — Le zaupne neanonimne ponudbe s sliko in navedbo visokosti dote, ozir. premoženja pod: „Pohlevna, zvesta, srečna 100.000“ na upravništvo »Slovenskega Naroda« do 21. junija tl 1. 2148

Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, 2092

Dunajska cesta št. 20

(nasproti kavarne »Europa«)
:: se priporoča ::
Zaloga angleškega blaga.

Od c. kr. deželnega šolskega sveta kences. nadaljevalna šola in dekliški penzionat

Kristina Joanowits, Dunaj VIII., Pfeilgasse 5 (vhod Lerchengasse).
Vestna vzgoja in pouk. Poučujejo srednješolski profesorji. Velik vrt.
Razkošno opravljeno. 1982 Izvrsne reference.

Narodna tiskarna

v Ljubljani.

Se priporoča v izvršitev
vseh tiskarskih del, kakor: časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in posojilnice, cenikov, okrožnic, jedilnih listov, mrtvaških listov itd. itd.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvlaček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.
Postaja: Ljubljana južni kolodvor.
Odhod.
6-54 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.
7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice.
9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]
11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.
1-20 popoldne. Osební vlak na Škofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).
1-30 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice.
3-40 popoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.
6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.
7-45 zvečer. Osební vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.
10-01 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.
Prihod.
7-25 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Berlina.
Postaja: Ljubljana južni kolodvor.
Odhod na Kamnik: 7-32, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).
Prihod na Kamnik: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Ljubljana, Marije Ter. cesta št. 11 : (Kolizej) :

Fr. Kapus

Ljubljana, Marije Ter. cesta št. 11 : (Kolizej) :

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob

:: v različnih najnovejših slogih. ::

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznana solidno blago ter najnižje cene. Zajemčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice

različne kakovosti.

Velika izbira

3408 otroških vozičkov, vsakovrstnih slik, ogledal itd.

X Najfinejše rokavice

pravi francoski parfumi
in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfinejši kakovosti.
Za obila naročila se priporoča 930

Otilija Bračko

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.
Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Židovska ulica 1.
Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Gospodinjite najceneje

ako se poslužujete k pripravi Vašega zajutreka, malice ter večerje zrnati kavi podobnega „pravega :Franka: z kavim mlinčkom“.

In zakaj?

Ker „pravi :Frank“

poseduje blagovonjav okus, ki povzdiga vonjavo zrnate kave ter je pritem vendar najcenejši, ker je najizdatnejši kavin pridelek.

imp 87/26.646

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...
Rezervni fond K 58.461.432-56 — izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.005-77
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa poljska dajeta: čigar pisarne so v lastni bančni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!